

**ZESPÓŁ SZKOLNO – PRZEDSZKOLNY W BALICACH
SZKOŁA PODSTAWOWA W BALICACH**

**ROZKŁAD MATERIAŁU I WYMAGANIA EDUKACYJNE
Z HISTORII DLA KLASY VII**

ROK SZKOLNY 2019/2020

„Wczoraj i dziś. Program nauczania historii w klasach 4-8 szkoły podstawowej”
autorstwa Tomasza Maćkowskiego

Nauczyciel historii
Andrzej Wszolek

Temat lekcji	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na poszczególne oceny				
		dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
ROZDZIAŁ I: EUROPA PO KONGRESIE WIEDEŃSKIM						
1. Lekcja organizacyjna. Zapoznanie z wymaganiami edukacyjnymi. BHP na lekcjach.						
2. Kongres wiedeński	1. Początek kongresu 2. „Sto dni” Napoleona 3. Postanowienia kongresu 4. Zmiany granic w Europie 5. Święte Przymierze	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: restauracja, legitymizm, równowaga europejska – zna daty obrad kongresu wiedeńskiego (1814–1815) – wskazuje na mapie państwa decydujące na kongresie wiedeńskim – podaje przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: abdykacja, Święte Przymierze – zna daty: bitwy pod Waterloo (18 VI 1815), podpisania aktu Świętego Przymierza (IX 1815) – prezentuje główne założenia ładu wiedeńskiego – przedstawia decyzje kongresu dotyczące ziem polskich	Uczeń: – zna datę „stu dni” Napoleona (III–VI 1815) – identyfikuje postacie: Aleksandra I, Charles’a Talleyranda, Klemensa von Metternicha – omawia przebieg „stu dni” Napoleona – przedstawia okoliczności powstania Świętego Przymierza	Uczeń: – identyfikuje postacie: Roberta Stewarta Castlereagha, Franciszka I, Fryderyka Wilhelma III – wskazuje na mapie zmiany terytorialne w Europie po kongresie wiedeńskim oraz państwa Świętego Przymierza – przedstawia cele i działalność Świętego Przymierza	Uczeń: – ocenia postawę Napoleona i Francuzów w okresie jego powrotu do kraju – ocenia zasady, w oparciu o które stworzono ład wiedeński – ocenia działalność Świętego Przymierza
Tajemnice sprzed wieków – Jak obradował kongres w Wiedniu?	1. Dlaczego Wiedeń? 2. Przebieg obrad 3. Główni bohaterowie wiedeńscy		Uczeń: – wyjaśnia, dlaczego Wiedeń stał się miejscem obrad kongresu	Uczeń: – opisuje przebieg obrad kongresu wiedeńskiego – charakteryzuje głównych uczestników kongresu	Uczeń: – przedstawia znaczenie regulaminu dyplomatycznego – wyjaśnia rolę kongresu wiedeńskiego w	Uczeń: – ocenia rolę kongresu wiedeńskiego w dziejach Europy

					procesie likwidacji niewolnictwa	
3. Rewolucja przemysłowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Narodziny przemysłu 2. Rewolucja przemysłowa na świecie 3. Maszyna parowa i jej zastosowanie 4. Narodziny elektrotechniki 5. Skutki rewolucji przemysłowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: industrializacja, rewolucja przemysłowa, maszyna parowa – zna datę udoskonalenia maszyny parowej (1763) – identyfikuje postać Jamesa Watta – wymienia przyczyny rewolucji przemysłowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: manufaktura, fabryka, urbanizacja, kapitał, kapitaliści, robotnicy, proletariats – identyfikuje postacie: Samuela Morse’a, George’a Stephensona – wymienia gałęzie przemysłu, które rozwinęły się dzięki zastosowaniu maszyny parowej – omawia wpływ zastosowania maszyny parowej na rozwój komunikacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: skonstruowania silnika elektrycznego (1831), skonstruowania telegrafu (1837) – identyfikuje postać Michaela Faradaya – wskazuje na mapie państwa, na których terenie rozwinęły się w XIX w. najważniejsze zagłębia przemysłowe Europy – wyjaśnia okoliczności narodzin przemysłu w XIX w. – przedstawia konsekwencje zastosowania maszyny parowej dla rozwoju przemysłu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: cywilizacja przemysłowa, metropolia – zna datę pierwszego telegraficznego połączenia kablowego między Ameryką i Europą (1866) – przedstawia gospodarcze i społeczne skutki industrializacji – wyjaśnia znaczenie wynalezienia elektryczności dla rozwoju przemysłu i komunikacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Thomasa Newcomena, Charlesa Wheatsona’a, Thomasa Davenporta – wyjaśnia okoliczności narodzin przemysłu w XIX w. – opisuje sposób działania maszyny parowej – ocenia gospodarcze i społeczne skutki rozwoju przemysłu w XIX w.
4. Nowe idee polityczne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liberalizm 2. Konserwatyzm 3. Idee narodowe 4. Początki ruchu robotniczego 5. Czartyzm 6. Socjalizm i komunizm 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: ideologia, proletariats, ruch robotniczy, strajk, związek zawodowy – identyfikuje postać Adama Smitha 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: liberalizm, konserwatyzm, socjalizm – identyfikuje postacie: Edmunda Burke’a, Karola Marksa – przedstawia okoliczności narodzin liberalizmu, konserwatyzmu i ruchu robotniczego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: wolna konkurencja, komunizm, idee narodowe – identyfikuje postacie: Giuseppe Mazziniego, Henriego de Saint-Simona, Roberta Owena, Fryderyka Engelsa – charakteryzuje założenia liberalizmu, konserwatyzmu, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę wydania <i>Manifestu komunistycznego</i> (1848) – przedstawia okoliczności narodzin liberalizmu, konserwatyzmu i ruchu robotniczego – wyjaśnia różnice między socjalistami i komunistami – wyjaśnia rolę związków zawodowych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: czartyzm, falanster – zna daty: ruchu czartystów (1836–1848) – opisuje narodziny ruchu czartystów, ich postulaty oraz skutki działalności – ocenia wpływ nowych ideologii na życie społeczne i polityczne w pierwszej połowie

				socjalizmu i komunizmu	w rozwoju ruchu robotniczego	XIX w.
5. Przeciwno Świętemu Przymierzu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Walka z ładem wiedeńskim 2. Niepodległość Grecji 3. Początek Wiosny Ludów 4. Wystąpienia w Niemczech i Austrii 5. Parlament frankfurcki 6. Powstanie węgierskie 7. Wiosna Ludów we Włoszech 8. Wojna krymska 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu Wiosna Ludów – zna datę Wiosny Ludów (1848–1849) – wskazuje na mapie państwa, w których wybuchła Wiosna Ludów; – wymienia przyczyny Wiosny Ludów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja lipcowa, rewolucja lutowa, parlament frankfurcki – zna daty: rewolucji lipcowej we Francji (1830), wybuchu Wiosny Ludów we Francji (II 1848) – identyfikuje postacie: Mikołaja I, Ludwika Napoleona Bonapartego, Franciszka Józefa I – wskazuje na mapie państwa, które uzyskały niepodległość w pierwszej połowie XIX w. – przedstawia przyczyny i przejawy walki z ładem wiedeńskim – przedstawia skutki Wiosny Ludów we Francji, Prusach, Austrii, na Węgrzech i w państwach włoskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: uzyskania niepodległości przez Grecję (1829), powstania w Belgii (1830), zwołania parlamentu frankfurckiego (V 1848), wybrania Ludwika Napoleona Bonapartego prezydentem Francji (XII 1848), stłumienia powstania węgierskiego (1849), wojny krymskiej (1853–1856) – identyfikuje postacie: Klemensa von Metternicha, Aleksandra II – wskazuje na mapie państwa, w których w latach 1815–1847 wybuchły rewolucje i powstania narodowe oraz państwa zaangażowane w wojnę krymską – omawia przyczyny, przebieg i skutki rewolucji lipcowej we Francji – wymienia przyczyny i skutki wojny krymskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: dekabryści, bankiety – zna daty: wybuchu antytureckiego powstania w Grecji (1821–1822), powstania dekabrystów (XII 1825), uznania niepodległości Belgii (1831), wybuchu Wiosny Ludów w Prusach, Austrii na Węgrzech i we Włoszech (III 1848), powstania robotniczego w Paryżu (VI 1848) – identyfikuje postacie: Karola X, Ludwika Filipa, Lajosa Kossutha, Józefa Bema Karola Alberta – przedstawia cele, przebieg i skutki powstania dekabrystów – opisuje przebieg Wiosny Ludów we Francji, Prusach, Austrii, na Węgrzech i w państwach włoskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przebieg i skutki walki Greków o niepodległość – ocenia znaczenie Wiosny Ludów dla państw i narodów europejskich – omawia rolę parlamentu frankfurckiego w procesie jednoczenia Niemiec
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI, SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU I I POPRAWA SPRAWDZIANU						

ROZDZIAŁ II: ZIEMIE POLSKIE PO KONGRESIE WIEDEŃSKIM

<p>1. Po upadku Księstwa Warszawskiego</p>	<p>1. Podział ziem polskich 2. Rzeczpospolita Krakowska 3. Wielkie Księstwo Poznańskie 4. Sytuacja gospodarcza w zaborze pruskim – podstawy nowoczesności 5. Sytuacja gospodarcza w zaborze austriackim 6. Kultura i oświata</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu uwłaszczenie – zna datę powstania Królestwa Polskiego, Wielkiego Księstwa Poznańskiego i Wolnego Miasta Krakowa (1815) – wskazuje na mapie podział ziem polskich po kongresie wiedeńskim</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu ziemie zabrane – zna daty: reformy uwłaszczeniowej w Wielkim Księstwie Poznańskim (1823), zniesienia pańszczyzny w zaborze austriackim (1848) – charakteryzuje ustrój Wielkiego Księstwa Poznańskiego – opisuje ustrój Rzeczypospolitej Krakowskiej – charakteryzuje rozwój gospodarczy zaboru pruskiego – opisuje sytuację gospodarczą w zaborze austriackim</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu protektorat – zna daty: nadania wolności osobistej chłopom w zaborze pruskim (1807), powołania sejmu prowincjonalnego w Wielkim Księstwie Poznańskim (1824) – identyfikuje postacie: Antoniego Radziwiła, Edwarda Raczyńskiego, Tytusa Działyńskiego, Józefa Maksymiliana Ossolińskiego – omawia proces uwłaszczania chłopów w zaborze pruskim</p>	<p>Uczeń: – zna datę otwarcia Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie (1817) – wyjaśnia, jaką rolę pełniła Rzeczpospolita Krakowska w utrzymaniu polskości – porównuje sytuację gospodarczą ziem polskich pod zaborami – przedstawia warunki rozwoju polskiej kultury i oświaty w zaborze pruskim i Galicji</p>	<p>Uczeń – zna datę wprowadzenia obowiązku szkolnego w zaborze pruskim (1825) – ocenia skutki reformy uwłaszczeniowej w zaborze pruskim – ocenia politykę władz zaborczych wobec Polaków w zaborze pruskim i austriackim</p>
<p>2. W Królestwie Polskim</p>	<p>1. Konstytucja Królestwa Polskiego 2. Namiestnik i wielki książę 3. Gospodarka Królestwa Polskiego 4. Kultura i edukacja pod zaborem rosyjskim 5. Opozycja legalna w Królestwie Polskim</p>	<p>Uczeń: – zna datę nadania konstytucji Królestwu Polskiemu (1815) – identyfikuje postacie: Adama Mickiewicza, Piotra Wysockiego – wskazuje na mapie zasięg Królestwa Polskiego – wymienia organy władzy określone w konstytucji Królestwa Polskiego</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: kaliszanie, konspiracja – zna daty: objęcia władzy przez Mikołaja I (1825), zawiązania Sprzysiężenia Podchorążych (1828) – identyfikuje postacie: Aleksandra I, wielkiego księcia Konstantego, Mikołaja I, Franciszka Ksawerego Druckiego–Lubeckiego, Stanisława Staszica, Waleriana</p>	<p>Uczeń: – zna daty: otwarcia uniwersytetu w Warszawie (1816), działalności Towarzystwa Filomatów (1817–1823), wprowadzenia cenzury w Królestwie Polskim (1819), założenia Banku Polskiego (1828) – identyfikuje postacie: Józefa Zajączka, Juliana</p>	<p>Uczeń: – zna daty: powstania Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego (1825), wystąpienia kaliszian (1820) – identyfikuje postacie: Stanisława Kostki Potockiego, Tadeusza Czackiego, Tomasza Zana – wskazuje na mapie Kanał Augustowski – wyjaśnia, jaką rolę w życiu Królestwa</p>	<p>Uczeń: – wymienia wady i zalety ustroju Królestwa Polskiego – ocenia rozwój gospodarczy Królestwa Polskiego – omawia różnice pomiędzy opozycją legalną i nielegalną w Królestwie Polskim – ocenia stosunek władz carskich do opozycji legalnej i nielegalnej</p>

	6. Tajne spiski i organizacje		Łukasińskiego – charakteryzuje ustrój Królestwa Polskiego – opisuje rozwój przemysłu w Królestwie Polskim – omawia rozwój kultury i edukacji w Królestwie Polskim – wymienia przykłady organizacji spiskowych i ich cele	Ursyna Niemcewicz, Adama Jerzego Czartoryskiego, Wincentego i Bonawentury Niemojowskich – wskazuje na mapie najważniejsze okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim – przedstawia reformy gospodarcze Franciszka Ksawerego Druckiego–Lubeckiego – przedstawia sytuację na wsi w Królestwie Polskim	Polskiego pełnił wielki książe Konstanty – charakteryzuje działalność kulturalno–oświatową Polaków na ziemiach zabranych – przedstawia okoliczności powstania opozycji legalnej i cele jej działalności – opisuje okoliczności powstania organizacji spiskowych	
3. Powstanie listopadowe	1. Wybuch powstania 2. Od negocjacji do detronizacji 3. Wojna polsko–rosyjska 4. Wodzowie powstania listopadowego 5. Walki poza Królestwem	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu noc listopadowa – zna daty: wybuchu powstania listopadowego (29/30 XI 1830), bitwy pod Olszynką Grochowską (II 1831), wojny polsko–rosyjskiej (II–X 1831) – identyfikuje postacie: Piotra Wysockiego, Józefa Chłopickiego – wymienia przyczyny powstania listopadowego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: dyktator, detronizacja – zna daty: detronizacji Mikołaja I i zerwania unii z Rosją (25 I 1831), bitwy pod Ostrołęką (V 1831), bitwy o Warszawę (6–7 IX 1831) – identyfikuje postacie: wielkiego księcia Konstantego, Adama Jerzego Czartoryskiego – wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew powstania listopadowego – wyjaśnia, jakie znaczenie dla powstania	Uczeń: – zna daty: przejęcia dyktatury przez Józefa Chłopickiego (XII 1830), – identyfikuje postacie: Ignacego Prądzyńskiego, Emilii Plater, Józefa Bema, Iwana Dybicza, Iwana Paskiewicza – wskazuje na mapie tereny poza Królestwem Polskim, na których toczyły się walki podczas powstania w latach 1830–1831 – opisuje przebieg nocy listopadowej – charakteryzuje poczynania władz powstańczych do	Uczeń: – zna daty: bitwy pod Stoczekiem (II 1831), bitew pod Wawrem i Dębem Wielkim (III 1831), bitew pod Iganiami i Boremlem (IV 1831) – identyfikuje postacie: Józefa Sowińskiego, Jana Skrzyneckiego, Jana Krukowieckiego, Józefa Dwernickiego – przedstawia przebieg walk powstańczych poza Królestwem Polskim	Uczeń: – identyfikuje postacie: Michała Radziwiłła, Macieja Rybińskiego, Antoniego Giełguda – ocenia postawy wodzów powstania listopadowego – ocenia, czy powstanie listopadowe miało szanse powodzenia

			listopadowego miała detronizacja cara Mikołaja I – omawia przyczyny klęski powstania listopadowego	wybuchy wojny polsko–rosyjskiej – opisuje przebieg wojny polsko–rosyjskiej		
Tajemnice sprzed wieków – Czy powstanie listopadowe mogło zakończyć się sukcesem?	1. Dlaczego Polacy byli bez szans? 2. Wydarzenia w Belwederze 3. Co zmieniłaby śmierć wielkiego księcia Konstantego? 4. Jaką liczbę żołnierzy mogli wystawić Rosjanie? 5. Jakie błędy popełnili dowódcy?		Uczeń: – przedstawia oceny historyków dotyczące szans powstania listopadowego	Uczeń: – opisuje zamach na wielkiego księcia Konstantego – porównuje siły militarne Rosji i powstańców – wskazuje błędy dowódców powstania	Uczeń: – podejmuje próbę odpowiedzi na pytanie, czy powstanie listopadowe mogło zakończyć się sukcesem	Uczeń: – ocenia skutki zamachu na wielkiego księcia Konstantego
4. Wielka Emigracja	1. Ucieczka przed represjami 2. Stronnictwa polityczne na emigracji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: emigracja, Wielka Emigracja – identyfikuje postacie: Fryderyka Chopina, Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego – wymienia przyczyny Wielkiej Emigracji – wskazuje na mapie główne kraje, do których emigrowali Polacy po upadku powstania listopadowego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: zsyłka, emisariusz – identyfikuje postacie: Zygmunta Krasińskiego, Joachima Lelewela, Adama Jerzego Czartoryskiego – wymienia główne obozy polityczne powstałe na emigracji – wymienia formy działalności Polaków na emigracji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: katorga, amnestia – zna daty: powstania Towarzystwa Demokratycznego Polskiego (1832) i Hôtel Lambert (1833) – przedstawia stosunek władz i społeczeństw Europy do polskich emigrantów – charakteryzuje program Towarzystwa Demokratycznego	Uczeń: – zna daty: powstania Komitetu Narodowego Polskiego (1831), Gromad Ludu Polskiego (1835) – identyfikuje postacie: Ludwika Mierosławskiego, Wiktora Heltmanna – wskazuje na mapie trasy, które przemierzali polscy emigranci – przedstawia program Komitetu Narodowego Polskiego	Uczeń: – opisuje działalność kulturalną Polaków na emigracji – ocenia działalność Polaków na emigracji

				Polskiego – przedstawia poglądy środowisk konserwatywnych z Hôtel Lambert	– omawia poglądy Gromad Ludu Polskiego	
5. Ziemie polskie po powstaniu listopadowym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Represje po upadku powstania listopadowego 2. Królestwo Polskie w cieniu Cytadeli 3. Represje w zaborze pruskim 4. Działalność spiskowa 5. Powstanie krakowskie 6. Rabacja galicyjska 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu rusyfikacja – zna datę wybuchu powstania krakowskiego (21/21 II 1846) – wymienia represje wobec uczestników powstania listopadowego – wskazuje przykłady polityki rusyfikacji w Królestwie Polskim po upadku powstania listopadowego – wskazuje na mapie tereny objęte powstaniem krakowskim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: rabacja, kontrybucja – zna daty: wybuchu rabacji galicyjskiej (II 1846) – identyfikuje postacie: Iwana Paskiewicza, Edwarda Dembowskiego, Jakuba Szeli – charakteryzuje politykę władz rosyjskich wobec Królestwa Polskiego – omawia przebieg i skutki powstania krakowskiego – przedstawia przyczyny, przebieg i skutki rabacji galicyjskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: noc paskiewiczowska, Statut organiczny, – zna daty: wprowadzenia Statutu organicznego (1832), ogłoszenia stanu wojennego w Królestwie Polskim (1833), likwidacji Rzeczypospolitej Krakowskiej (XI 1846) – identyfikuje postacie: Szymona Konarskiego, Piotra Ściegiennego – wskazuje na mapie tereny objęte rabacją galicyjską – wyjaśnia, w jakich okolicznościach wybuchło powstanie krakowskie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania Stowarzyszenia Ludu Polskiego (1835), wprowadzenia rosyjskiego kodeksu karnego w Królestwie Polskim (1847) – identyfikuje postacie: Edwarda Flottwella, Karola Libelta, Henryka Kamińskiego – omawia represje popowstaniowe w zaborze pruskim – charakteryzuje działalność spiskową na ziemiach polskich w latach 30. i 40. XIX w. – przedstawia przyczyny niepowodzenia powstania krakowskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia politykę władz zaborczych wobec Polaków po upadku powstania listopadowego – ocenia postawę chłopów galicyjskich wobec szlachty i powstania krakowskiego
6. Wiosna Ludów na ziemiach polskich	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nastroje w Wielkopolsce na początku 1848 roku 2. Powstanie w Wielkopolsce 3. W obronie polskości na Warmii, Mazurach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Józefa Bema, Adama Mickiewicza – wyjaśnia przyczyny wybuchu Wiosny Ludów na ziemiach polskich pod zaborem – wskazuje na mapie zabory, w których 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania wielkopolskiego (IV–V 1848), uwłaszczenia chłopów w Galicji (1848) – identyfikuje postać Ludwika Mierosławskiego – opisuje przebieg 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: porozumienia w Jarosławcu (IV 1848), bitwy pod Miłosławiem (IV 1848), – identyfikuje postacie: Franza von Stadiona, Wojciecha Chrzanowskiego, Józefa Wysockiego, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu serwituty – zna datę powstania Komitetu Narodowego w Poznaniu (III 1848) – identyfikuje postacie: Józefa Lompy, Emanuela Smołki, Gustawa Gizewiusza, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakie znaczenie dla polskiego ruchu niepodległościowego w Galicji miał wzrost świadomości narodowościowej wśród Rusinów – ocenia skutki

	<p>i Śląsku</p> <p>4. Sytuacja w Galicji</p> <p>5. Ukraiński ruch narodowy</p> <p>6. <i>Za waszą i naszą wolność</i></p>	doszło do wystąpień w 1848 r.	Wiosny Ludów w Wielkim Księstwie Poznańskim – omawia przebieg Wiosny Ludów w Galicji	Henryka Dembińskiego – charakteryzuje wkład Polaków w wydarzenia Wiosny Ludów w Europie	Krzysztofa Mrongowiusza – przedstawia działalność polskich społeczników na Warmii, Mazurach i Śląsku	Wiosny Ludów na ziemiach polskich – ocenia decyzję władz austriackich o uwłaszczeniu
7. Kultura polska doby romantyzmu	<p>1. Kultura polska</p> <p>2. po utracie niepodległości</p> <p>3. Narodziny romantyzmu</p> <p>4. Polski mesjanizm</p> <p>5. Początki badań historii Polski</p>	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu romantyzm – identyfikuje postacie: Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Fryderyka Chopina – wymienia poglądy romantyków	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu racjonalizm – identyfikuje postać Joachima Lelewela – wyjaśnia, na czym polegał konflikt romantyków z klasykami – przedstawia najwybitniejszych polskich twórców epoki romantyzmu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: mesjanizm, salon artystyczny – charakteryzuje warunki, w jakich ukształtował się polski romantyzm – wyjaśnia, czym był polski mesjanizm	Uczeń: – zna datę opublikowania ballady <i>Romantyczność</i> Adama Mickiewicza – identyfikuje postać Andrzeja Towiańskiego, Artura Grottgera – przedstawia sytuację kultury polskiej po utracie niepodległości	Uczeń: – ocenia wpływ romantyzmu na niepodległościowe postawy Polaków

POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI, SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU II I POPRAWA SPRAWDZIANU

ROZDZIAŁ III: EUROPA I ŚWIAT PO WIOŚNIE LUDÓW

1. Stany Zjednoczone w XIX wieku	<p>1. Rozwój Stanów Zjednoczonych</p> <p>2. Podział na Północ i Południe</p> <p>3. Przyczyny wojny secesyjnej</p> <p>4. Wojna secesyjna</p> <p>5. Stany Zjednoczone po wojnie secesyjnej</p>	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: wojna secesyjna, Północ, Południe – zna datę wojny secesyjnej (1861–1865) – identyfikuje postać Abrahama Lincolna – wymienia przyczyny i skutki wojny secesyjnej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: secesja, Konfederacja, Unia, wojna totalna – zna datę wydania dekretu o zniesieniu niewolnictwa (1863) – identyfikuje postacie: Roberta Lee, Ulyssesa Granta – charakteryzuje sytuację gospodarczą, społeczną i polityczną Północy i Południa – omawia społeczne,	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: taktyka spalonej ziemi, abolicjonizm, demokraci, republikanie – zna daty: wyboru Abrahama Lincolna na prezydenta USA (1860), secesji Karoliny Południowej (1860), powstania Skonfederowanych Stanów Ameryki (1861) – omawia przyczyny	Uczeń: – zna daty: wprowadzenia zakazu przywozu niewolników do Stanów Zjednoczonych (1808), bitwy pod Gettysburgiem (VII 1863), kapitulacji wojsk Konfederacji (VI 1865), ataku na Fort Sumter (IV 1861) – wskazuje na mapie etapy rozwoju terytorialnego Stanów Zjednoczonych w XIX	Uczeń: – ocenia znaczenie zniesienia niewolnictwa w Stanach Zjednoczonych – ocenia skutki wojny secesyjnej
----------------------------------	--	--	--	--	--	--

			polityczne i gospodarcze skutki wojny secesyjnej	podziału Stanów Zjednoczonych na Północ i Południe – opisuje przebieg wojny secesyjnej – wyjaśnia, jakie konsekwencje dla dalszego przebiegu wojny miał dekret o zniesieniu niewolnictwa	w. – przedstawia przyczyny i skutki rozwoju terytorialnego Stanów Zjednoczonych w XIX w. – porównuje sytuację gospodarczą, społeczną i polityczną Północy i Południa	
2. Zjednoczenie Włoch i Niemiec	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dwie koncepcje zjednoczenia Włoch 2. Piemont 3. Zjednoczenie Włoch 4. Powstanie Królestwa Włoskiego 5. Polityka Prus 6. Wojny Prus z Danią i Austrią 7. Wojna z Francją 8. Komuna Paryska 9. Polacy w Komunie Paryskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania Królestwa Włoch (1861), ogłoszenia powstania II Rzeszy Niemieckiej (18 I 1871) – identyfikuje postacie: Giuseppe Garibaldi, Ottona von Bismarcka – wymienia etapy jednoczenia Włoch i Niemiec – przedstawia skutki zjednoczenia Włoch i Niemiec dla Europy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: wyprawa „tysiąca czerwonych koszul”, <i>risorgimento</i> – zna daty: wojny Prus z Austrią (1866), wojny francusko-pruskiej (1870–1871) – identyfikuje postacie: Camilla Cavoura, Wilhelma I, Napoleona III – wyjaśnia, jaką rolę w jednoczeniu Włoch odegrał Giuseppe Garibaldi – omawia etapy jednoczenia Niemiec – przedstawia przyczyny, przebieg i skutki wojny francusko-pruskiej – wyjaśnia, jaką rolę w jednoczeniu Niemiec odegrał Otto von Bismarck 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu komunardzi – zna daty: bitew pod Magentą i Solferino (1859), wojny Prus i Austrii z Danią (1864), pokoju we Frankfurcie nad Menem (1871), bitwy pod Sadową (1866), powstania Związku Północno-niemieckiego (1867), bitwy pod Sedanem (1870), Komuny Paryskiej (III–V 1871) – wskazuje na mapie etapy jednoczenia Włoch i Niemiec – omawia koncepcje zjednoczenia Włoch – opisuje przebieg procesu jednoczenia Włoch – wyjaśnia, dlaczego Piemont stał się ośrodkiem jednoczenia Włoch 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania Niemieckiego Związku Celnego (1834), zawarcia sojuszu Piemontu z Francją (1858), wojny Piemontu z Austrią (1859), wybuchu powstania w Królestwie Obojga Sycylii (1860), objęcia tronu w Prusach przez Wilhelma I (1861), powstania Czerwonego Krzyża (1863), zajęcia Wenecji przez Królestwo Włoch (1866), powstania Austro-Węgier (1867), zajęcia Państwa Kościelnego przez Królestwo Włoskie (1870) – identyfikuje postacie: Wiktora Emanuela II, Jarosława Dąbrowskiego, Walerego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia rolę Ottona von Bismarcka w procesie jednoczenia Niemiec – ocenia metody stosowane przez Ottona Bismarcka, Camilla Cavoura i Giuseppe Garibaldi w procesie jednoczenia swoich państw – dostrzega najważniejsze podobieństwa i różnice w procesie zjednoczenia Włoch i Niemiec

				<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia koncepcje zjednoczenia Niemiec – omawia skutki wojen Prus z Danią i Austrią dla procesu zjednoczenia Niemiec – przedstawia przyczyny, przebieg i skutki Komuny Paryskiej 	<p>Wróblewskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje okoliczności powstania Czerwonego Krzyża – wyjaśnia okoliczności powstania Austro–Węgier – przedstawia rolę Polaków w Komunie Paryskiej 	
3. Kolonializm w XIX wieku	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przyczyny ekspansji kolonialnej 2. Kolonizacja Afryki 3. Polityka kolonialna w Azji 4. Skutki polityki kolonialnej 5. Brytyjskie imperium kolonialne 6. Konflikty kolonialne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu kolonializm – identyfikuje postać królowej Wiktorii – wymienia przyczyny i skutki ekspansji kolonialnej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: faktoria handlowa, Kompania Wschodnioindyjska – zna datę otwarcia Japonii na świat (1854) – identyfikuje postać Cecila Johna Rhodesa – wskazuje na mapie posiadłości kolonialne Wielkiej Brytanii – wymienia państwa, które uczestniczyły w kolonizacji Afryki i Azji – przedstawia skutki ekspansji kolonialnej dla państw europejskich i mieszkańców terenów podbitych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: powstanie sipajów, powstanie Mahdiego, wojny opiumowe, wojny burskie, powstanie bokserów – wskazuje na mapie tereny świata, które podlegały kolonizacji pod koniec XIX w. – przedstawia proces kolonizacji Afryki i Azji – wymienia przyczyny konfliktów kolonialnych – wskazuje przykłady konfliktów kolonialnych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: wybuchu pierwszej wojny opiumowej (1839), wybuchu powstania Mahdiego (1881) – porównuje proces kolonizacji Afryki i Azji – przedstawia stosunek państw azjatyckich do ekspansji europejskiej – charakteryzuje kolonialne imperium Wielkiej Brytanii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia politykę mocarstw kolonialnych wobec podbitych ludów i państw
4. Rozwój nowych ruchów politycznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. W stronę demokracji 2. Socjaliści i anarchiści 3. Nowe ideologie 4. Emancypacja kobiet 5. Prawa wyborcze 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: system republikański, partia polityczna, monarchia parlamentarna, demokratyzacja – wyjaśnia, na czym polegał proces 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: socjaliści, socjaldemokracja, komuniści, chrześcijańska demokracja (chadecja), nacjonalizm, emancypantki, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja proletariacka, społeczeństwo industrialne, Międzynarodówka, anarchizm, terror indywidualny, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: solidaryzm społeczny, reformiści/rewizjoniści – zna datę ustanowienia 1 maja Świętem Pracy (1889) – przedstawia wpływ 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – porównuje systemy ustrojowe w XIX–wiecznej Europie – ocenia następstwa procesu demokratyzacji życia politycznego – ocenia metody stosowane przez

	dla kobiet	demokratyzacji – wymienia nowe ruchy polityczne w Europie drugiej połowie XIX w.	sufrażystki – identyfikuje postacie: Karola Marksa, Leona XIII – przedstawia założenia programowe socjalistów – charakteryzuje założenia programowe chrześcijańskiej demokracji – wyjaśnia, na czym polegał nowoczesny nacjonalizm – wymienia postulaty emancypantek i sufrażystek	szowinizm, syjonizm – zna daty: powstania I Międzynarodówki (1864), ogłoszenia encykliki <i>Rerum novarum</i> (1891) – przedstawia cele i metody działania anarchistów – omawia różnice między zwolennikami socjaldemokracji a komunistami – wyjaśnia, jakie okoliczności wpłynęły na narodziny ruchu emancypacji kobiet	ideologii nacjonalizmu na kształtowanie się różnych postaw wobec narodu i mniejszości narodowych – przedstawia okoliczności kształtowania się syjonizmu i jego założenia	anarchistów – ocenia poglądy emancypantek i sufrażystek oraz metody i skutki ich działalności
5. Postęp techniczny i zmiany cywilizacyjne	1. Rozwój nauk przyrodniczych 2. Rozwój medycyny i higieny 3. Rozwój komunikacji i transportu 4. Nowe środki transportu 5. Życie codzienne	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu teoria ewolucji – identyfikuje postacie: Karola Darwina, Marii Skłodowskiej–Curie – wymienia odkrycia naukowe, które wpłynęły na rozwój nauk przyrodniczych i medycznych – wskazuje wynalazki, które miały wpływ na życie codzienne	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu pasteryzacja – zna daty: ogłoszenia teorii ewolucji przez Karola Darwina (1859), przyznania Nagród Nobla dla Marii Skłodowskiej–Curie (1903 i 1911), pierwszego lotu samolotem (1903), wynalazienia telefonu (1876) – identyfikuje postacie: Ludwika Pasteura, Orville’a i Wilbura Wright, Thomasa Alwę Edisona, Alexandra Grahama Bella – przedstawia założenia teorii	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu promieniotwórczość – zna daty: odkrycia promieni X (1895), budowy Kanału Sueskiego (1859–1869), budowy Kanału Panamskiego (1904–1914), pierwszego lotu sterowcem (1900), opatentowania fonografu (1878), wynalazienia gramofonu (1887) – identyfikuje postacie: Dmitrija Mendelejewa, Pierre’a Curie, Wilhelma Roentgena, Guglielma Marconiego – wyjaśnia, jakie	Uczeń: – zna daty: wynalazienia szczepionki przeciwko wściekliźnie (1885), odkrycia bakterii gruźlicy i cholery (1903) – identyfikuje postacie: Roberta Kocha, Karła Benza, Johna Dunlopa, Gottlieba Daimlera, Rudolfa Diesela, Ferdynanda Zeppelina, Josepha Swana – wyjaśnia, jakie czynniki miały wpływ na spadek liczby zachorowań i śmiertelności w XIX w.	Uczeń: – ocenia znaczenie rozpowszechnienia nowych środków transportu – ocenia znaczenie budowy Kanału Sueskiego i Kanału Panamskiego dla rozwoju komunikacji

			ewolucji – omawia kierunki rozwoju medycyny i higieny – charakteryzuje rozwój komunikacji i transportu	znaczenie miała budowa wielkich kanałów morskich – wyjaśnia, w jaki sposób wynalazki zmieniły życie codzienne w XIX w.		
6. Kultura przełomu XIX i XX wieku	1. Literatura i prasa 2. Sztuka i architektura 3. Kultura masowa 4. Upowszechnienie sportu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: kultura masowa, pozytywizm, impresjonizm – przedstawia cechy charakterystyczne kultury masowej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: realizm, naturalizm, secesja – identyfikuje postacie: Auguste’a Comte’a, Charlesa Dickensa, Juliusza Verne’a, Lwa Tolstoja, Auguste’a Renoira, Auguste’a i Louisa Lumière – charakteryzuje nowe kierunki w sztuce i architekturze – wyjaśnia, czym charakteryzowało się malarstwo impresjonistów – wymienia idee, które miały rozwijać wśród młodych pokoleń igrzyska olimpijskie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu historyzm – zna daty: początków kina (1895), pierwszych nowożytnych igrzysk olimpijskich (1896) – identyfikuje postacie: Émile’a Zoli, Fiodora Dostojewskiego, Josepha Conrada, Edgara Degasa, Pierre’a de Coubertina – wyjaśnia, jakie cele społeczne przyświecały literaturze i sztuce przełomu wieków – przedstawia okoliczności upowszechnienia sportu w drugiej połowie XIX w.	Uczeń: – zna datę pierwszej wystawy impresjonistów (1874) – wyjaśnia znaczenie terminu symbolizm, ekspresjonizm, futurizm – wyjaśnia, w jaki sposób podglądy pozytywistów wpłynęły na literaturę i sztukę przełomu XIX i XX w.	Uczeń: – ocenia znaczenie kina dla rozwoju kultury masowej – ocenia zjawisko upowszechnienia sportu w drugiej połowie XIX w.
Tajemnice sprzed wieków – Kim byli impresjoniści?	1. Salon Odrzuconych 2. Impresjoniści na dworcu kolejowym 3. <i>Impresja – wschód słońca</i>		Uczeń: – wymienia cechy malarstwa impresjonistycznego	Uczeń: – wyjaśnia, w jakich okolicznościach powstało określenie <i>impresjoniści</i> – określa tematykę dzieł impresjonistów	Uczeń: – przedstawia okoliczności, w jakich powstał Salon Odrzuconych	Uczeń: – wyjaśnia, jaką rolę pełnił Salon w życiu kulturalnym Francji w XIX w.
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI, SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU III I POPRAWA SPRAWDZIANU						

ROZDZIAŁ IV: ZIEMIE POLSKIE PO WIOŚNIE LUDÓW

<p>1. Ziemie polskie przed powstaniem styczniowym</p>	<p>1. Praca organiczna 2. Zabór austriacki po Wiośnie Ludów 3. Odwilż posewastopolska 4. „Czerwoni” i „biali” 5. Przyczyny powstania styczniowego 6. „Rewolucja moralna” w Królestwie Polskim</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: praca organiczna – zna datę manifestacji patriotycznych w Królestwie Polskim (1861) – identyfikuje postacie: Karola Marcinkowskiego, Hipolita Cegielskiego – wymienia założenia pracy organicznej – określa przyczyny powstania styczniowego</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: „czerwoni”, „biali”, autonomia, modernizacja – zna datę mianowania Aleksandra Wielopolskiego dyrektorem Komisji Wyznań i Oświecenia Publicznego (1861) – identyfikuje postacie: Dezyderego Chłapowskiego, Aleksandra II, Jarosława Dąbrowskiego, Aleksandra Wielopolskiego – wymienia przykłady realizacji programu pracy organicznej – wyjaśnia, na czym polegała autonomia galicyjska – przedstawia programy polityczne „białych” i „czerwonych”</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Bazar, odwilż (wiosna) posewastopolska – zna datę wprowadzenia stanu wojennego w Królestwie Polskim (1861) – identyfikuje postać Andrzeja Zamoyskiego – przedstawia proces polonizacji urzędów w Galicji – charakteryzuje odwilż posewastopolską w Królestwie Polskim – wyjaśnia, jaki cel stawiali sobie organizatorzy manifestacji patriotycznych – wskazuje różnicę w stosunku do powstania zbrojnego między „czerwonymi” i „białymi”</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu „rewolucja moralna” – zna daty: powstania Bazaru (1841), założenia Towarzystwa Rolniczego (1858) – identyfikuje postacie: Leopolda Kronenberga, Agenora Gołuchowskiego – wyjaśnia, jaką rolę pełniły manifestacje patriotyczne w przededniu wybuchu powstania – porównuje programy polityczne „czerwonych” i „białych”</p>	<p>Uczeń: – ocenia postawy społeczeństwa polskiego wobec polityki zaborców – ocenia politykę Aleksandra Wielopolskiego</p>
<p>2. Powstanie styczniowe</p>	<p>1. Wybuch powstania 2. Przebieg powstania 3. Powstańcy styczniowi 4. Upadek powstania</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: branka, wojna partyzancka – zna daty: wybuchu powstania (22 I 1863), ukazu o uwłaszczeniu w Królestwie Polskim (III 1864)</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: kosynierzy, Tymczasowy Rząd Narodowy – zna daty: ogłoszenia manifestu Tymczasowego Rządu Narodowego (22 I</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Komitet Centralny Narodowy – zna datę aresztowania Romualda Traugutta (IV 1864) – identyfikuje</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: żuawi śmierci, państwo podziemne – zna daty: mianowania Aleksandra Wielopolskiego</p>	<p>Uczeń: – ocenia stosunek Aleksandra Wielopolskiego do konspiracji niepodległościowej – ocenia postawy dyktatorów powstania styczniowego</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać Romualda Traugutta – wymienia przyczyny i okoliczności wybuchu powstania styczniowego – omawia rolę Romualda Traugutta w powstaniu styczniowym – wskazuje przyczyny upadku powstania styczniowego 	<p>1863), stracenia Romualda Traugutta (VIII 1864)</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia reformy Aleksandra Wielopolskiego – charakteryzuje przebieg walk powstańczych – omawia okoliczności i skutki wprowadzenia dekretu o uwłaszczeniu w Królestwie Polskim 	<p>postacie: Ludwika Mierosławskiego, Mariana Langiewicza Teodora Berga</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie zasięg działań powstańczych, tereny objęte działaniami dużych grup powstańczych – omawia cele programowe Tymczasowego Rządu Narodowego – charakteryzuje politykę władz powstańczych – wyjaśnia, jaką rolę w upadku powstania odegrała kwestia chłopska 	<p>naczelnikiem Rządu Cywilnego (1862), objęcia dyktatury przez Mariana Langiewicza (III 1863)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie Zygmunta Sierakowskiego, Józefa Hauke-Bosaka, Stanisława Brzóska – przedstawia sposób organizacji konspiracyjnego państwa polskiego w czasie powstania styczniowego 	
3. Represje po powstaniu styczniowym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Represje po upadku powstania styczniowego 2. Rusyfikacja 3. Walka z polskim Kościołem 4. Polacy na zesłaniu 5. Powstanie zabajkalskie 6. Postawy wobec rusyfikacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: rusyfikacja, pozytywiści – wymienia bezpośrednio represje wobec uczestników powstania styczniowego – przedstawia postawy Polaków w Królestwie Polskim wobec rusyfikacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: lojalizm, Kraj Przywiślański, „noc apuchtinowska” – identyfikuje postać Aleksandra Apuchtina – przedstawia politykę władz carskich wobec Królestwa Polskiego – charakteryzuje proces rusyfikacji w Królestwie Polskim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: kibitka, tajne komplety, trójlojalizm – zna datę powstania Szkoły Głównej Warszawskiej (1862) – identyfikuje postać Michaiła Murawjowa – omawia walkę władz carskich z polskim Kościołem – charakteryzuje proces rusyfikacji na ziemiach zabranych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Uniwersytet Latający, Towarzystwo Oświaty Narodowej, generał-gubernator – zna datę powstania zabajkalskiego (1866) – omawia rolę i postawy Polaków na zesłaniu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia politykę caratu wobec ludności polskiej na ziemiach zabranych – ocenia postawy Polaków w Królestwie Polskim wobec rusyfikacji
4. W zaborze pruskim i austriackim	<ol style="list-style-type: none"> 1. Germanizacja i kulturkampf 2. Antypolska 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu germanizacja 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: autonomia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Komisja 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu stańczycy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy Polaków wobec

	<p>3. Walka Polaków z germanizacją</p> <p>4. Autonomia galicyjska</p> <p>5. Stańczycy</p>	<p>– zna datę protestu dzieci we Wrześni (1901)</p> <p>– identyfikuje postacie: Ottona von Bismarcka, Michała Drzymały</p> <p>– charakteryzuje politykę germanizacji</p> <p>– przedstawia postawy Polaków wobec germanizacji</p>	<p>kulturkampf, strajk szkolny, rugi pruskie,</p> <p>– zna daty: rozpoczęcia rugów pruskich (1885), strajku szkolnego w Wielkopolsce (1906)</p> <p>– identyfikuje postać Marii Konopnickiej</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała polityka kulturkampfu</p> <p>– opisuje przejawy polityki germanizacyjnej w gospodarce i oświacie</p> <p>– wymienia instytucje autonomiczne w Galicji</p>	<p>Kolonizacyjna, Hakata</p> <p>– zna daty: wprowadzenia języka niemieckiego jako jedyne języka państwowego w Wielkopolsce (1876), powstania Komisji Kolonizacyjnej (1886),</p> <p>– identyfikuje postacie: Mieczysława Ledóchowskiego, Józefa Szujskiego</p> <p>– przedstawia postawę polskiego Kościoła wobec kulturkampfu</p> <p>– omawia działalność instytucji prowadzących politykę germanizacji</p>	<p>– zna daty: ogłoszenia tzw. noweli osadniczej (1904), wprowadzenia tzw. ustawy kagańcowej (1908)</p> <p>– identyfikuje postacie: Agenora Gołuchowskiego, Kazimierza Badeniego, Piotra Wawrzyniaka</p> <p>– przedstawia okoliczności nadania Galicji autonomii przez władze austriackie</p> <p>– wyjaśnia, jaką rolę w życiu Galicji odgrywali stańczycy</p>	<p>polityki germanizacyjnej władz pruskich</p> <p>– ocenia znaczenie autonomii galicyjskiej dla rozwoju polskiego życia narodowego</p> <p>– ocenia poglądy stańczyków na problem polskich powstań narodowych</p>
5. Rozwój gospodarczy ziem polskich	<p>1. Przemiany gospodarcze ziem zaboru rosyjskiego</p> <p>2. Pod panowaniem pruskim</p> <p>3. Gospodarka Galicji</p> <p>4. Łódź wielko-przemysłowa</p> <p>5. Przemiany społeczne na ziemiach polskich</p> <p>6. Asymilacja Żydów</p> <p>7. Przemiany cywilizacyjne na ziemiach</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu emigracja zarobkowa</p> <p>– zna datę uwłaszczenia chłopów w zaborze rosyjskim (1864)</p> <p>– identyfikuje postać Hipolita Cegielskiego</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i wskazuje kierunki emigracji zarobkowej Polaków pod koniec XIX w.</p> <p>– wskazuje na mapie okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim i na ziemiach zabranych</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: burżuazja, inteligencja, ziemiaństwo</p> <p>– zna datę zniesienia granicy celnej z Rosją (1851)</p> <p>– identyfikuje postać Ignacego Łukasiewicza</p> <p>– wymienia grupy społeczne, które wykształciły się w społeczeństwie polskim w XIX w.</p> <p>– opisuje okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim i na ziemiach zabranych</p> <p>– omawia rozwój</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: asymilacja, spółdzielnie oszczędnościowo-pożyczkowe</p> <p>– zna datę zakończenia budowy kolei warszawsko-wiedeńskiej (1848)</p> <p>– identyfikuje postać Franciszka Stefczyka</p> <p>– przedstawia uwarunkowania rozwoju przemysłu w Królestwie Polskim</p> <p>– przedstawia rozwój przemysłu i rolnictwa w zaborze pruskim</p> <p>– omawia rozwój</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: haskala serwituty, famuły</p> <p>– zna datę pierwszego lotu samolotem na ziemiach polskich (1910)</p> <p>– porównuje rozwój gospodarczy ziem polskich trzech zaborów</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia postawy Polaków wobec różnych problemów związanych z rozwojem gospodarczym ziem polskich pod zaborami</p>

	polskich		przedsiębiorczości Polaków w zaborze pruskim i wymienia jej przykłady – charakteryzuje rozwój gospodarczy Galicji – omawia przykłady przemian cywilizacyjnych na ziemiach polskich w XIX w.	Łodzi jako miasta przemysłowego – omawia rozwój spółdzielczości w Galicji – charakteryzuje przemiany społeczne na ziemiach polskich – wyjaśnia, na czym polegał proces asymilacji Żydów i jakie były jego skutki		
6. Nowe ruchy polityczne na ziemiach polskich	1. Ruch socjalistyczny na ziemiach polskich 2. Ruch narodowy 3. Rozwój ruchu ludowego	Uczeń: – zna daty: powstania Polskiej Partii Socjalistycznej (1892), Stronnictwa Narodowo–Demokratycznego (1897), Polskiego Stronnictwa Ludowego (1903) – identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Wincentego Witosa – wskazuje partie należące do ruchu socjalistycznego, i ludowego – wymienia założenia programowe Polskiej Partii Socjalistycznej, Stronnictwa Narodowo–Demokratycznego, Polskiego Stronnictwa Ludowego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu solidaryzm narodowy – zna daty: powstania Wielkiego Proletariatu (1882), Polskiej Partii Socjaldemokratycznej Galicji i Śląska (1897) – identyfikuje postacie: Ludwika Waryńskiego, Stanisława Wojciechowskiego, Ignacego Daszyńskiego – przedstawia cele ruchu robotniczego – charakteryzuje program nurtu niepodległościowego w polskim ruchu socjalistycznym – omawia założenia programowe ruchu narodowego – charakteryzuje program ruchu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: endecja, internacjonalizm – identyfikuje postacie: Bolesława Limanowskiego, Róży Luksemburg, Juliana Marchlewskiego, Franciszka Stefczyka – omawia okoliczności narodzin ruchu robotniczego na ziemiach polskich – charakteryzuje program nurtu rewolucyjnego w polskim ruchu socjalistycznym – wyjaśnia, dlaczego polski ruch ludowy powstał i rozwinął się w Galicji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: program brukselski, program paryski – zna daty powstania Socjaldemokracji Królestwa Polskiego (1893), Socjaldemokracji Królestwa Polskiego i Litwy (1900), Ligi Narodowej (1893), Stronnictwa Ludowego (1895) – identyfikuje postacie Stanisława Stojalowskiego, Marii i Bolesława Wyslouchów – porównuje założenia programowe PPS i SDKPiL	Uczeń: – wyjaśnia, jaki wpływ miała działalność partii politycznych na postawy Polaków pod zaborami – ocenia skalę realizacji haseł polskich partii politycznych w XIX i na początku XX w.

7. Organizacje niepodległościowe na początku XX wieku	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rewolucja 1905 roku na ziemiach polskich 2. Powstanie łódzkie 3. Działalność polskich partii politycznych 4. Skutki rewolucji 5. Działania organizacji Bojowej PPS 6. Orientacje polityczne Polaków na początku XX wieku 7. Organizacje niepodległościowe 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: orientacja prorosyjska, orientacja proaustriacka, krwawa niedziela – zna datę rewolucji 1905–1907 – identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego – omawia skutki rewolucji 1905–1907 na ziemiach polskich – charakteryzuje orientację proaustriacką i prorosyjską 	<p>ludowego</p> <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: strajk powszechny, Organizacja Bojowa PPS, organizacja paramilitarna – zna daty krwawej niedzieli (22 I 1905), powstania Związku Walki Czynnej (1908) – identyfikuje postacie: Kazimierza Sosnkowskiego, Władysława Sikorskiego – wymienia przyczyny rewolucji 1905–1907 w Rosji i Królestwie Polskim – przedstawia przebieg rewolucji 1905–1907 w Królestwie Polskim – przedstawia działania Organizacji Bojowej PPS – wymienia polskie organizacje niepodległościowe działające pod zaborami 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Duma Państwowa, Macierz Szkolna, strajk szkolny – zna daty: powstania łódzkiego (I–VI 1905), powstania Komisji Tymczasowej Skonfederowanych Niepodległościowych (1912) – wskazuje na mapie ośrodki wystąpień robotniczych w czasie rewolucji 1905–1907 – omawia przebieg powstania łódzkiego – opisuje działalność polskich partii politycznych w czasie rewolucji 1905–1907 – przedstawia okoliczności ukształtowania się orientacji politycznych Polaków na początku XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: podziału na PPS–Frację Rewolucyjną i PPS–Lewicę (1906), utworzenia Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” (1867) – identyfikuje postać Józefa Mireckiego – porównuje założenia programowe orientacji niepodległościowych do 1914 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia stosunek polskich partii politycznych do rewolucji 1905–1907 – ocenia postawy Polaków w przededniu nadszyciągającego konfliktu międzynarodowego
Tajemnice sprzed wieków – Jak działała Organizacja Bojowa PPS?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pierwsze wystąpienie zbrojne 2. Broń 3. Rozwój Organizacji Bojowej PPS 4. Jak uwolniono więźniów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu Organizacja Bojowa PPS – identyfikuje postać Józefa Piłsudskiego – wyjaśnia cele, dla których została powołana Organizacja 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę powstania Organizacji Bojowej PPS (1904) – opisuje udział Organizacji Bojowej PPS w rewolucji 1905–1907 w Królestwie Polskim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „akcje dynamitowe”, „krwawa środa” – identyfikuje postacie: Walerego Sławka, Tomasza Arciszewskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: „krwawej środy” (1906), napadu na pociąg pod Bezdunami (1908) – identyfikuje postacie: Stefana Okrzei, Aleksandra Prystora 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia strukturę organizacyjną Organizacji Bojowej PPS – ocenia skuteczność działań Organizacji Bojowej PPS

	5. politycznych? Akcja czterech premierów	Bojowa PPS		– przedstawia okoliczności pierwszego zbrojnego wystąpienia Organizacji Bojowej PPS	– omawia na wybranych przykładach działalność Organizacji Bojowej PPS	
8. Kultura polska na przełomie XIX i XX wieku	1. Kultura narodowa Polaków 2. Polski pozytywizm 3. Rola historii 4. Malarstwo historyczne 5. Kultura Młodej Polski 6. Początki kultury masowej 7. Sztuka polska przełomu XIX i XX w.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: pozytywizm, praca organiczna, praca u podstaw, Młoda Polska – identyfikuje postacie: Henryka Sienkiewicza, Elizy Orzeszkowej, Bolesława Prusa, Władysława Reymonta, Marię Konopnicką, Jana Matejkę – wyjaśnia, na czym polegała literatura i malarstwo tworzone ku pokrzepieniu serc – podaje przykłady literatury i malarstwa tworzonego ku pokrzepieniu serc	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: modernizm, pozytywizm warszawski – identyfikuje postacie: Juliusza i Wojciecha Kossaków, Artura Grottgera, Józefa Ignacego Kraszewskiego, Stanisława Wyspiańskiego, Stefana Żeromskiego – wyjaśnia, dlaczego Galicja stała się centrum polskiej nauki i kultury – przedstawia hasła pozytywistów warszawskich – omawia realizację haseł pracy u podstaw – charakteryzuje kulturę Młodej Polski – wymienia cechy kultury masowej na ziemiach polskich przełomu XIX i XX w.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: literatura postyczeniowa, skauting – zna daty: otwarcia Polskiej Akademii Umiejętności (1873), powołania Towarzystwa Oświaty Ludowej (1872), utworzenia Polskiej Macierzy Szkolnej (1906) – identyfikuje postacie: Aleksandra Świętochowskiego, Stanisława Przybyszewskiego, Jana Kasprówicza – wyjaśnia wpływ poglądów pozytywistycznych na rozwój literatury – wyjaśnia, jaką rolę miało popularyzowanie historii wśród Polaków pod zaborami	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: cyganeria, ogródki jordanowskie, neoromantyzm – identyfikuje postacie: Wojciecha Gersona, Artura Górskiego, Kazimierza Prószyńskiego, Henryka Jordana, Andrzeja Małkowskiego – wyjaśnia, jaki wpływ na przemiany światopoglądowe miała klęska powstania styczniowego	Uczeń: – charakteryzuje sztukę polską przełomu XIX i XX w. – ocenia skuteczność tworzenia literatury i malarstwa ku pokrzepieniu serc
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI, SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU IV I POPRAWA SPRAWDZIANU						
ROZDZIAŁ V: I WOJNA ŚWIATOWA						
1. Świat na drodze	1. Nowe mocarstwa	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – zna daty: podpisanie	Uczeń: – zna daty: wojny	Uczeń: – ocenia wpływ

ku wojnie światowej	<p>2. Konflikty między europejskimi mocarstwami</p> <p>3. Konflikty kolonialne</p> <p>4. Wyścig zbrojeń</p> <p>5. Rywalizacja na morzach</p> <p>6. Wojna rosyjsko–japońska</p> <p>7. Konflikty na Bałkanach</p>	<p>terminów: trójprzymierze / państwa centralne, trójporozumienie / ententa, aneksja</p> <p>– zna daty: zawarcia trójprzymierza (1882), powstania trójporozumienia (1907)</p> <p>– wskazuje na mapie państwa należące do trójprzymierza i trójporozumienia,</p> <p>– wskazuje cele trójprzymierza i trójporozumienia</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegał wyścig zbrojeń</p>	<p>terminów: pacyfizm, kocioł bałkański</p> <p>– zna daty: wojny rosyjsko–japońskiej (1904–1905), I wojny bałkańskiej (1912), II wojny bałkańskiej (1913)</p> <p>– wskazuje na mapie państwa, które w wyniku wojen bałkańskich zdobyły największe tereny</p> <p>– omawia przyczyny narastania konfliktów między europejskimi mocarstwami</p> <p>– przedstawia przejawy rywalizacji mocarstw na morzach i oceanach</p> <p>– wyjaśnia, jak doszło do wybuchu wojny rosyjsko–japońskiej</p>	<p>układu rosyjsko–francuskiego (1892), podpisania porozumienia francusko–brytyjskiego (1904), podpisania porozumienia rosyjsko–brytyjskiego (1907), bitwy pod Cuszimą (1905)</p> <p>– wyjaśnia, jaki wpływ na ład światowy miało powstanie nowych mocarstw w drugiej połowie XIX i na początku XX w.</p> <p>– opisuje okoliczności powstania trójprzymierza i trójporozumienia</p> <p>– omawia przebieg wojny rosyjsko–japońskiej i jej skutki</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki wojen bałkańskich</p>	<p>rosyjsko–tureckiej (1877–1878), kongresu berlińskiego (1878), aneksji Bośni i Hercegowiny przez Austro–Węgry (1908)</p> <p>– przedstawia wpływ konfliktów kolonialnych na sytuację w Europie</p> <p>– opisuje sytuację na Bałkanach w drugiej połowie XIX w.</p>	<p>konfliktów kolonialnych na sytuację w Europie</p> <p>– ocenia wpływ konfliktów bałkańskich na zaostrzenie sytuacji międzynarodowej w Europie</p>
2. Na frontach I wojny światowej	<p>1. Wybuch I wojny światowej</p> <p>2. Wojna na morzach</p> <p>3. Walki na zachodzie Europy</p> <p>4. Walki na Bałkanach i we Włoszech</p> <p>5. Wojna pozycyjna</p> <p>6. Koniec</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Wielka Wojna, front</p> <p>– zna daty: I wojny światowej (1914–1918), podpisania kapitulacji przez Niemcy w Compiègne (11 XI 1918)</p> <p>– wymienia cechy charakterystyczne prowadzenia i przebiegu działań</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: ultimatum, wojna błyskawiczna, wojna pozycyjna</p> <p>nieograniczona wojna podwodna,</p> <p>– zna daty: zamachu w Sarajewie (28 VI 1914), przyłączenia się Włoch do ententy (1915), ogłoszenia nieograniczonej wojny podwodnej (1917),</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu U–Boot</p> <p>– zna daty: wypowiedzenia wojny Serbii przez Austro–Węgry (28 VII 1914), bitwy nad Marną (IX 1914), bitwy pod Verdun (1916), bitwy pod Ypres (1915), ataku Niemiec na Belgię i Francję (VIII 1914), wypowiedzenia wojny</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty: przyłączenia się Japonii do ententy (1914), przyłączenia się Turcji do państw centralnych (1914), bitwy o Gallipoli (1915), przyłączenia się Bułgarii do państw centralnych (1915), zatopienia Lusitanii (1915), bitwy nad Sommą (1916), bitwy jutlandzkiej (1916),</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia skutki ogłoszenia przez Niemcy nieograniczonej wojny podwodnej</p> <p>– omawia przebieg wojny na morzach i oceanach</p> <p>– ocenia skutki zastosowania przez Niemcy gazów bojowych</p>

	Wielkiej Wojny 7. Kapitulacja Niemiec	wojennych w czasie I wojny światowej	podpisania traktatu brzeskiego (3 III 1918) – wskazuje na mapie państwa europejskie walczące w Wielkiej Wojnie po stronie ententy i państw centralnych – przedstawia okoliczności wybuchu Wielkiej Wojny – wyjaśnia, jaki wpływ na przebieg wojny miało wprowadzenie nowych rodzajów broni – wskazuje przyczyny klęski państw centralnych	Niemcom przez Stany Zjednoczone (IV 1917), kapitulacji Austro–Węgier (XI 1918) – identyfikuje postacie: Franciszka Ferdynanda Habsburga, Karola I Habsburga, Wilhelma II, Paula von Hindenburga – przedstawia proces kształtowania się bloku państw centralnych i państw ententy – przedstawia okoliczności kapitulacji państw centralnych	przyłączenia się Grecji do ententy (1917), buntu marynarzy w Kilonii (XI 1918) – wyjaśnia, jaki wpływ na losy wojny miała sytuacja wewnętrzna w Niemczech i Austro–Węgrzech – opisuje przebieg walk na froncie zachodnim – przedstawia przebieg walk na Bałkanach i we Włoszech	
Tajemnice sprzed wieków – Jakie były początki czołgów?	1. Pierwsze „zbiorniki” 2. Pierwsze czołgi na froncie 3. Powstanie sił pancernych 4. Walka w czołgach	Uczeń:	Uczeń: – wymienia zalety i wady zastosowania czołgów w czasie I wojny światowej	Uczeń: – wymienia przykłady zastosowania czołgów w czasie I wojny światowej – wyjaśnia okoliczności narodzin broni pancernej	Uczeń: – przedstawia okoliczności powstania brytyjskich sił pancernych i określa ich wartość bojową	Uczeń: – ocenia użyteczność czołgów w prowadzeniu działań wojennych
3. I wojna światowa na ziemiach polskich	1. Walki na froncie wschodnim 2. Zniszczenia wojenne na ziemiach polskich 3. U boku państw centralnych 4. Formacje polskie u boku Rosji 5. Wojsko polskie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Legiony Polskie – zna datę sformowania Legionów Polskich (1914) – identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Ignacego Jana Paderewskiego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: kryzys przysięgowy, Polska Organizacja Wojskowa – zna daty: powstania Kompanii Kadrowej (1914), bitwy pod Gorlicami (1915), kryzysu przysięgowego (VII 1917), powstania Polskiej Organizacji Wojskowej (1914)	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Legion Puławski, Błękitna Armia – zna daty: bitwy pod Tannenbergiem (VIII 1914), bitwy pod Kostiuchnówką (1916), bitwy pod Rokitną (1915), bitwy pod Kaniowem (1918) – identyfikuje postać	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu wojna manewrowa – zna daty: wkroczenia Kompanii Kadrowej do Królestwa Polskiego (6 VIII 1914), powstania Komitetu Narodowego Polskiego w Warszawie (1914), powstania Naczelnego Komitetu Narodowego (1914),	Uczeń: – porównuje taktykę prowadzenia działań na froncie wschodnim i zachodnim – ocenia sposób traktowania ziem polskich przez zaborców w czasie I wojny światowej – ocenia wkład Legionów Polskich w odzyskanie

	we Francji	– przedstawia okoliczności, w jakich powstały Legiony Polskie i wskazuje cele ich działalności	– wskazuje na mapie rejony walk Legionów Polskich – omawia udział polskich formacji zbrojnych u boku państw centralnych i u boku ententy – wyjaśnia, jak zaborcy w czasie I wojny światowej traktowali ziemie Królestwa Polskiego	Józefa Hallera – wskazuje na mapie podział ziem polskich w 1915 r. – przedstawia genezę i organizację Legionów Polskich – wyjaśnia, jakie znaczenie dla sprawy niepodległości Polski miała działalność Polskiej Organizacji Wojskowej	powstania Legionu Puławskiego (1914) powstania Komitetu Narodowego Polskiego w Lozannie (1917) – opisuje przebieg działań wojennych na froncie wschodnim – przedstawia okoliczności utworzenia wojska polskiego we Francji	niepodległości przez Polaków
4. Rewolucje w Rosji	1. Rewolucja lutowa 2. Okres dwuwładzy 3. Rosyjskie stronnictwa polityczne 4. Przewrót bolszewicki 5. Wojna domowa 6. Armia Czerwona 7. Rosja po rewolucji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja lutowa, rewolucja październikowa – zna daty: wybuchu rewolucji lutowej (III 1917), wybuchu rewolucji październikowej (XI 1917) – identyfikuje postać Włodzimierza Lenina – wymienia przyczyny i skutki rewolucji lutowej i październikowej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: bolszewicy, Rada Komisarzy Ludowych, Armia Czerwona, łagry – zna daty: wojny domowej w Rosji (1919–1922), powstania ZSRS (XII 1922) – identyfikuje postać Mikołaja II – wskazuje na mapie miejsce wybuchu rewolucji lutowej oraz ośrodki, które zapoczątkowały rewolucje październikową – przedstawia okoliczności wybuchu rewolucji październikowej i omawia jej przebieg – charakteryzuje sytuację w Rosji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: dwuwładza, Rząd Tymczasowy, biała gwardia, Czeka, dyktatura proletariatu, tezy kwietniowe – zna daty obalenia caratu przez Rząd Tymczasowy (15 III 1917), ogłoszenia tez kwietniowych przez Lenina (IV 1917) zamordowania rodziny carskiej (VII 1918) – identyfikuje postacie: Feliksa Dzierżyńskiego, Lwa Trockiego – omawia sytuację wewnętrzną w Rosji w czasie I wojny światowej – określa przyczyny, omawia przebieg i skutki wojny domowej w Rosji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: eserowcy, mienszewicy, kadeci – zna daty: powstania Rady Komisarzy Ludowych (XI 1917), ogłoszenia konstytucji (VII 1918) – identyfikuje postacie: Aleksandra Kiereńskiego, Grigorija Rasputina – wymienia rosyjskie stronnictwa polityczne i przedstawia ich założenia programowe – omawia przebieg rewolucji lutowej – omawia losy rodziny carskiej	Uczeń: – charakteryzuje okres dwuwładzy w Rosji – ocenia skutki przewrotu bolszewickiego dla Rosji i Europy

			po rewolucji październikowej			
5. Sprawa polska w czasie I wojny światowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Państwa zaborcze a sprawa polska 2. <i>Akt 5 listopada</i> 3. Sprawa polska w polityce ententy 4. Polacy na konferencji paryskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu Akt 5 listopada (manifest dwóch cesarzy) – zna daty: wydania manifestu dwóch cesarzy (5 XI 1916), podpisania traktatu wersalskiego (28 VI 1919) – identyfikuje postacie: Ignacego Jana Paderewskiego, Romana Dmowskiego – wymienia postanowienia Aktu 5 listopada – wymienia postanowienia konferencji wersalskiej w sprawie polskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu Rada Regencyjna – zna datę programu pokojowego prezydenta Wilsona (8 I 1918) – identyfikuje postacie: Thomasa Woodrowa Wilsona, Władysława Grabskiego – przedstawia stosunek państw centralnych do sprawy polskiej – omawia sprawę polską w polityce państw ententy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: ogłoszenia odezwy cara Mikołaja II (1916), powstania Rady Regencyjnej (1917), odezw Rządu Tymczasowego i bolszewików (1917) – identyfikuje postacie: Aleksandra Kakowskiego, Zdzisława Lubomirskiego, Józefa Ostrowskiego, Georges Clemenceau, Davida Lloyd George’a – omawia udział delegacji polskiej na konferencji wersalskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę ogłoszenia odezwy Mikołaja Romanowa do Polaków (VIII 1914) – identyfikuje postacie Mikołaja Mikołajewicza, Karla Kuka, Hansa von Beselera – przedstawia zależność między sytuacją militarną państw centralnych i ententy podczas I wojny światowej a ich stosunkiem do sprawy polskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia, jakie znaczenie dla Polaków miał Akt 5 listopada i program pokojowy prezydenta Wilsona

POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI, SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU V I POPRAWA SPRAWDZIANU

ROZDZIAŁ VI: ŚWIAT W OKRESIE MIĘDZYWOJENNYM

1. Świat po I wojnie światowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ład wersalski 2. Zniszczenia i straty po I wojnie światowej 3. Nowy układ sił w Europie 4. Liga Narodów 5. Wielki kryzys gospodarczy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Wielka Czwórka, Liga Narodów, wielki kryzys gospodarczy – zna daty: podpisania traktatu wersalskiego (28 VI 1919), powstania Ligi Narodów (1920) – wskazuje na mapie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: demilitaryzacja, ład wersalski, czarny czwartek, New Deal – zna daty: obrad konferencji paryskiej (XI 1918–VI 1919), układu w Locarno (1925), czarnego czwartku (24 X 1929), 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: plebiscyt, europeizacja, wolne miasto, mały traktat wersalski – zna daty: podpisania traktatów z Austrią (1919) i Węgrami (1920) oraz traktatu z Turcją (1920) – identyfikuje postać 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: wstąpienia Niemiec do Ligi Narodów (1926), wstąpienia ZSRS do Ligi Narodów (1934) – omawia postanowienia pokojów podpisanych z dawnymi sojusznikami Niemiec – wyjaśnia, jaką rolę w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia skuteczność funkcjonowania ładu wersalskiego – ocenia wpływ wielkiego kryzysu gospodarczego na sytuację polityczną w Europie
--------------------------------	---	---	--	---	---	--

		państwa europejskie decydujące o ładzie wersalskim – wymienia postanowienia traktatu wersalskiego	wprowadzenia New Deal (1933) – identyfikuje postać Franklina Delano Roosevelta – wskazuje na mapie państwa powstałe w wyniku rozpadu Austro–Węgier, państwa bałtyckie – przedstawia zniszczenia i straty po I wojnie światowej – wyjaśnia cel powstania Ligi Narodów – charakteryzuje przejawy wielkiego kryzysu gospodarczego i sposoby radzenia sobie z nim	Kemala Mustafy – wskazuje na mapie zmiany terytorialne wynikające z traktatu wersalskiego – charakteryzuje układ sił w powojennej Europie – przedstawia zasady, na jakich opierał się ład wersalski – charakteryzuje działalność Ligi Narodów – wskazuje przyczyny wielkiego kryzysu gospodarczego – omawia skutki wielkiego kryzysu gospodarczego	podważeniu ładu wersalskiego odegrał układ w Locarno	
2. Narodziny faszyzmu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Włochy po I wojnie światowe 2. Rządy faszystów we Włoszech 3. Nazizm 4. Republika weimarska 5. Przejęcie władzy przez Hitlera 6. Społeczeństwo III Rzeszy 7. Zbrodnie nazistów do 1939 roku 8. Faszyzm i autorytaryzm 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: faszyzm, marsz na Rzym, narodowy socjalizm (nazizm), antysemityzm, obóz koncentracyjny, führer – zna daty: marszu na Rzym (1922), przejęcia przez Adolfa Hitlera funkcji kanclerza (I 1933) – identyfikuje postacie: Benita Mussoliniego, Adolfa Hitlera – charakteryzuje ideologię faszystowską 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „czarne koszule”, ustawy norymberskie, autorytaryzm, totalitaryzm – zna datę przyjęcia ustaw norymberskich (1935) – identyfikuje postać Josefa Goebbelsa – wskazuje na mapie państwa demokratyczne, totalitarne i autorytarne – opisuje okoliczności przejęcia władzy przez 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: pakty laterańskie, noc długich noży, noc kryształowa – zna daty: przejęcia przez Benita Mussoliniego funkcji premiera (1922), funkcjonowania Republiki Weimarskiej (1919–1933), powstania paktów laterańskich (1929), przejęcia pełnej władzy w Niemczech przez Adolfa Hitlera (VIII 1934), nocy kryształowej (1938) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: korporacja, system monopartyjny, pucz, indoktrynacja – zna daty: powstania Związków Włoskich Kombatantów (1919), puczu monachijskiego (1923), powstania Narodowej Partii Faszystowskiej (1921), podpalenia Reichstagu (II 1933) – identyfikuje postacie: Piusa XI, Alfreda Rosenberga – przedstawia sytuację Włoch 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego w Europie zyskały popularność rządy autorytarne – ocenia zbrodniczą politykę nazistów do 1939 r. – ocenia wpływ polityki prowadzonej przez Benita Mussoliniego i Adolfa Hitlera na życie obywateli

	w innych państwach europejskich	– charakteryzuje ideologię nazistowską	Benita Mussoliniego i Adolfa Hitlera – charakteryzuje politykę nazistów wobec Żydów	– przedstawia sytuację Niemiec po zakończeniu I wojny światowej – wyjaśnia, w jaki sposób naziści kontrolowali życie obywateli	po zakończeniu I wojny światowej – omawia przyczyny popularności faszystów we Włoszech i nazistów w Niemczech	
Tajemnice sprzed wieków – W jaki sposób Niemcy odbudowali swoją armię?	1. Decyzje konferencji paryskiej 2. Czołgi jako ciągniki rolnicze 3. Szkolenie żołnierzy 4. Współpraca z ZSRS	Uczeń: – zna datę zawarcia układu w Rapallo (1922) – wymienia postanowienia traktatu wersalskiego dotyczące armii niemieckiej	Uczeń: – przedstawia sposoby łamania przez Niemcy postanowień traktatu wersalskiego dotyczących wojska – opisuje współpracę niemiecko–radziecką w dziedzinie militarnej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Reichswehra – zna datę wypowiedzenia przez Niemcy klauzul militarnych traktatu wersalskiego (1935)	Uczeń: – omawia proces szkolenia żołnierzy na potrzeby przyszłej armii niemieckiej – przedstawia rozwój niemieckiej broni pancernej	Uczeń: – ocenia wojskową współpracę między Niemcami a ZSRS i jej wpływ na zagrożenie pokoju międzynarodowego
3. ZSRS – imperium komunistyczne	1. Rozwój terytorialny Rosji Radzieckiej i ZSRS w okresie międzywojennym 2. Rządy Józefa Stalina 3. Propagandowy wizerunek Stalina 4. Gospodarka ZSRS 5. Zbrodnie komunistyczne do 1939 roku 6. Głód na Ukrainie 7. Relacje ZSRS–Niemcy do 1939 roku	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: stalinizm, kult jednostki – zna daty: utworzenia ZSRS (30 XII 1922), paktu Ribbentrop–Mołotow (23 VIII 1939) – identyfikuje postać Józefa Stalina – wyjaśnia, w jaki sposób w ZSRS realizowano kult jednostki – wymienia cechy charakterystyczne państwa stalinowskiego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Nowa Ekonomiczna Polityka, wielka czystka, NKWD, łagier – zna daty: ogłoszenia NEP (1921), układu w Rapallo (1922) – identyfikuje postacie: Lwa Trockiego, Wiaczesława Mołotowa, Joachima Ribbentropa – opisuje metody stosowane przez Józefa Stalina w celu umocnienia swoich wpływów – wymienia zbrodnie komunistyczne do 1939 r. – omawia relacje między ZSRS a Niemcami do 1939 r.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: kołchoz, Gułag, kolektywizacja rolnictwa, gospodarka planowa – zna daty: kolektywizacji rolnictwa (1928), głodu na Ukrainie (1932–1933), wielkiej czystki (1936–1938), represji wobec Polaków w ZSRS (1937–1938) – wskazuje na mapie obszar głodu w latach 1932–1933 – omawia reformy gospodarcze Józefa Stalina – omawia okoliczności przejścia władzy przez Józefa Stalina	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: komunizm wojenny, sowchoz – wskazuje na mapie największe skupiska łagrów – przedstawia rozwój terytorialny Rosji Sowieckiej i ZSRS w okresie międzywojennym – wyjaśnia, dlaczego system komunistyczny w ZSRS jest oceniany jako zbrodniczy – charakteryzuje politykę gospodarczą w Rosji Sowieckiej po zakończeniu I wojny światowej	Uczeń: – ocenia politykę Stalina wobec przeciwników – ocenia skutki reform gospodarczych wprowadzonych w ZSRS przez Stalina – ocenia zbrodniczą politykę komunistów do 1939 r.

4. Kultura i zmiany społeczne w okresie międzywojennym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Społeczne skutki I wojny światowej 2. Wpływ mass mediów na społeczeństwa 3. Komunikacja 4. Nowe trendy w architekturze i sztuce 5. Sztuka filmowa 6. Zmiany społeczne w dwudziestoleciu międzywojennym 7. Przemiany w modzie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: mass media, propaganda – wymienia rodzaje mass mediów – przedstawia społeczne skutki I wojny światowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu indoktrynacja – zna datę przyznania prawa wyborczego kobietom w Polsce (1918) – przedstawia rozwój środków komunikacji w okresie międzywojennym – wyjaśnia, dlaczego sztuka filmowa cieszyła się coraz większą popularnością – wymienia nowe nurty w architekturze i sztuce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: modernizm, funkcjonalizm – zna datę pierwszej audycji radiowej (1906) – wyjaśnia, jakie cele przyświecały nowym trendom w architekturze i sztuce – charakteryzuje zmiany społeczne w dwudziestoleciu międzywojennym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: dadaizm, surrealizm, futuryzm – zna datę pierwszego wręczenia Oscarów (1929) – wyjaśnia i ocenia wpływ mass mediów na społeczeństwo w dwudziestoleciu międzywojennym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia wpływ mass mediów na rozwój propagandy w państwach totalitarnych – ocenia zmiany, jakie zaszły w społeczeństwie po zakończeniu I wojny światowej
5. Świat na drodze ku II wojnie światowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Militaryzacja Niemiec i powstanie osi Berlin–Rzym–Tokio 2. <i>Anschluss</i> Austrii 3. Wojna domowa w Hiszpanii 4. Układ monachijski 5. i kolejne zdobycze niemieckie <p>Ekspansja Japonii</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: aneksja, <i>Anschluss</i>, oś Berlin–Rzym–Tokio (państwa osi) – zna daty: <i>Anschlussu</i> Austrii (III 1938), aneksji Czech i Moraw przez III Rzeszę (III 1939) – identyfikuje postacie: Benita Mussoliniego, Adolfa Hitlera – wskazuje na mapie państwa europejskie, które padły ofiarą agresji Niemiec i Włoch – wymienia cele, jakie przyświecały państwom totalitarnym w polityce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>appeasement</i>, remilitaryzacja – zna daty: remilitaryzacji Nadrenii (1936), wojny domowej w Hiszpanii (1936–1939), ataku Japonii na Chiny (1937), konferencji w Monachium (29–30 IX 1938), zajęcia Zaolzia przez Polskę (X 1938), – identyfikuje postać Francisco Franco – przedstawia przyczyny i skutki wojny domowej w Hiszpanii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu państwo marionetkowe – zna daty: przywrócenia powszechnej służby wojskowej w Niemczech (1935), zajęcia przez Niemcy Okręgu Kłajpedy (III 1939) – identyfikuje postać Neville’a Chamberlaina – przedstawia proces militaryzacji Niemiec – wymienia strony walczące ze sobą w hiszpańskiej wojnie domowej – omawia okoliczności 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: aneksji Mandżurii przez Japonię (1931), podboju Libii przez Włochy (1932), wojny włosko–abisyńskiej (1935–1936), zajęcia Albanii przez Włochy (1939), zbombardowania Guerniki (1937), proklamowania niepodległości Słowacji (III 1939) – identyfikuje postacie: Édouarda Daladiera, Józefa Tiso – wyjaśnia wpływ polityki <i>appeasementu</i> na politykę zagraniczną 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę polityków państw zachodnich na konferencji w Monachium – ocenia skutki polityki <i>appeasementu</i> dla Europy

		zagranicznej	– przedstawia przyczyny <i>Anschlussu</i> Austrii – wymienia postanowienia konferencji w Monachium – charakteryzuje kolejne etapy podboju Europy przez Adolfa Hitlera do sierpnia 1939 r.	zwołania konferencji monachijskiej – przedstawia skutki decyzji podjętych na konferencji monachijskiej – charakteryzuje sytuację w Europie pod koniec lat 30. XX w.	Niemiec – charakteryzuje włoską ekspansję terytorialną do 1939 r. – wyjaśnia przyczyny i skutki ekspansji Japonii na Dalekim Wschodzie	
--	--	--------------	---	---	--	--

POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI, SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU VI I POPRAWA SPRAWDZIANU

ROZDZIAŁ VII: POLSKA W OKRESIE MIĘDZYWOJENNYM

1. Odrodzenie Rzeczypospolitej	<ol style="list-style-type: none"> Sytuacja międzynarodowa Pierwsze ośrodki władzy na ziemiach polskich Odzyskanie niepodległości 11 listopada Rząd Jędrzeja Moraczewskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: przekazania władzy wojskowej Józefowi Piłsudskiemu przez Radę Regencyjną (11 XI 1918) – identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego – wymienia pierwsze ośrodki władzy na ziemiach polskich – omawia okoliczności przejścia władzy przez Józefa Piłsudskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu Tymczasowy Naczelnik Państwa – zna datę: powołania rządu Jędrzeja Moraczewskiego (18 XI 1918) – identyfikuje postacie: Ignacego Daszyńskiego, Jędrzeja Moraczewskiego, Ignacego Jana Paderewskiego – określa zasięg wpływów pierwszych ośrodków władzy – opisuje działania pierwszych rządów polskich po odzyskaniu niepodległości – omawia dążenia władz polskich do uzyskania przez Polskę uznania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu unifikacja – zna daty: powstania Tymczasowego Rządu Ludowego Republiki Polskiej (7 XI 1918), powstania Naczelnej Rady Ludowej (14 XI 1918), wydania dekretu o powołaniu Tymczasowego Naczelnika Państwa (22 XI 1918), powołania rządu Ignacego Jana Paderewskiego (I 1919) – przedstawia sytuację międzynarodową jesienią 1918 r. – wyjaśnia, w jaki sposób sytuacja międzynarodowa, która zaistniała pod koniec 1918 r., 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego (19 X 1918), powstania Polskiej Komisji Likwidacyjnej Galicji i Śląska Cieszyńskiego (28 X 1918), przekazania władzy cywilnej Józefowi Piłsudskiemu przez Radę Regencyjną (14 XI 1918), Tymczasowego Komitetu Rządzącego we Lwowie (24 XI 1918) – przedstawia założenia programowe pierwszych ośrodków władzy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia polityczne starania Polaków w przededniu odzyskania niepodległości – ocenia rolę, jaką odegrał Józef Piłsudski w momencie odzyskania niepodległości
--------------------------------	--	---	--	---	--	---

			międzynarodowego	wpłynęła na odzyskanie niepodległości przez Polskę		
2. Walka o granicę wschodnią	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koncepcje granicy wschodniej 2. Konflikt polsko-ukraiński 3. Orłęta Lwowskie 4. Wyprawa kijowska 5. Ofensywa bolszewików 6. Bitwa Warszawska i nadniemeńska 7. Pokój ryski 8. Polsko-litewskie spory terytorialne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: „cud nad Wisłą” – zna daty: Bitwy Warszawskiej (15 VIII 1920), pokoju w Rydze (18 III 1921) – wskazuje na mapie granicę wschodnią ustaloną w pokoju ryskim – przedstawia postawy Polaków wobec zagrożenia niepodległości ze strony bolszewików – wymienia postanowienia pokoju ryskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: koncepcja inkorporacyjna, koncepcja federacyjna, Rada Obrony Państwa „bunt” Żeligowskiego – zna daty: bitwy nadniemeńskiej (22–28 IX 1920), „buntu” Żeligowskiego (9 X 1920) – identyfikuje postacie: Romana Dmowskiego, Józefa Piłsudskiego, Lucjana Żeligowskiego, Wincentego Witosa, Michała Tuchaczewskiego – omawia koncepcje polskiej granicy wschodniej – wskazuje na mapie miejsca bitew stoczonych z Rosjanami w 1920 r. – omawia przebieg Bitwy Warszawskiej i jej skutki – przedstawia, w jaki sposób Polska przyłączyła ziemię wileńską 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu linia Curzona – zna daty: układu z Symonem Petlurą (IV 1920), powołania Rady Obrony Państwa (VII 1920), włączenia Litwy Środkowej do Polski (III 1922) – identyfikuje postacie: Symona Petlury, Tadeusza Rozwadowskiego, Władysława Sikorskiego, Siemiona Budionnego – wskazuje na mapie tereny zajęte przez Armię Czerwoną do sierpnia 1920 r. – porównuje koncepcję inkorporacyjną i federacyjną – opisuje przebieg ofensywy bolszewickiej w 1920 r. – przedstawia przebieg i skutki kontrofensywy polskiej w 1920 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: utworzenia Zachodnioukraińskiej Republiki Ludowej (X/XI 1918), polskiej ofensywy wiosennej (1919), powstania Tymczasowego Komitetu Rewolucyjnego Polski (VII 1920), przekazania Wilna przez bolszewików Litwinom (VII 1920), bitwy pod Zadwórzem (1920), bitwy pod Komarowem (31 VIII 1920) – identyfikuje postacie: Feliksa Dzierżyńskiego, Juliana Marchlewskiego – przedstawia przyczyny i przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego pod koniec 1918 i 1 1919 r. – omawia okoliczności podjęcia przez wojska polskie wyprawy kijowskiej i jej skutki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę Polaków wobec ekspansji ukraińskiej w Galicji Wschodniej – ocenia postanowienia pokoju ryskiego
Tajemnice sprzed wieków – Jak doszło do	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mobilizacja społeczeństwa 2. Przygotowanie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać Józefa Piłsudskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: mobilizacja 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Władysława 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Maxime’a Weyganda, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy Polaków wobec

„cudu nad Wisłą”?	3. kontruderzenia „Cud nad Wisłą”	– wyjaśnia, dlaczego Bitwę Warszawską nazwano „cudem nad Wisłą”	– zna datę opracowania planu Bitwy Warszawskiej (5/6 VIII 1920) – omawia plany strategiczne wojsk polskich przed Bitwą Warszawską	Sikorskiego, Tadeusza Rozwadowskiego – przedstawia postaci, które miały wpływ na wynik Bitwy Warszawskiej	Józefa Hallera, Edgara Vincenta lorda d’Abernona – charakteryzuje spór o autorstwo zwycięstwa Polaków w Bitwie Warszawskiej	zagrożenia niepodległości ze strony bolszewików – ocenia spór wokół autorstwa planu Bitwy Warszawskiej
3. Kształtowanie się granicy zachodniej i południowej	1. Powstanie wielkopolskie 2. Ustalenie północnej granicy 3. Zaślubiny z morzem 4. Wolne Miasto Gdańsk 5. Pierwsze i drugie powstanie śląskie 6. Trzecie powstanie śląskie 7. Konflikt polsko-czechosłowacki	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu plebiscyt – zna datę wybuchu powstania wielkopolskiego (27 XII 1918) – wskazuje na mapie obszar Wolnego Miasta Gdańska, obszary plebiscytowe – wymienia wydarzenia, które miały wpływ na kształt zachodniej granicy państwa polskiego – wyjaśnia, jakie znaczenie dla niepodległej Polski miał dostęp do morza	Uczeń: – zna daty: plebiscytu na Warmii, Mazurach i Powiślu (11 VII 1920), plebiscytu na Górnym Śląsku (20 III 1921), trzeciego powstania śląskiego (V–VII 1921) – identyfikuje postacie: Ignacego Jana Paderewskiego, Wojciecha Korfanteo – wskazuje na mapie obszar powstania wielkopolskiego – omawia przebieg i skutki powstania wielkopolskiego – omawia okoliczności plebiscytów Warmii, Mazurach i Powiślu oraz na Górnym Śląsku – przedstawia przyczyny i skutki powstań śląskich	Uczeń: – zna daty: przybycia Ignacego Jana Paderewskiego do Poznania (26 XII 1918), pierwszego powstania śląskiego (VIII 1919), zaślubin Polski z morzem (10 II 1920), podziału Śląska Cieszyńskiego (VII 1920), drugiego powstania śląskiego (VIII 1920) – identyfikuje postacie: Józefa Dowbora-Muśnickiego, Józefa Hallera – wskazuje na mapie zasięg powstań śląskich, Śląsk Cieszyński – przedstawia okoliczności zaślubin Polski z morzem	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu konwencja górnośląska – opisuje konflikt polsko-czechosłowacki i jego skutki – przedstawia proces kształtowania się zachodniej i północnej granicy państwa polskiego	Uczeń: – ocenia postawę Polaków wobec sytuacji politycznej w Wielkopolsce w końcu 1918 r. – ocenia przyczyny klęski Polski w plebiscycie na Warmii, Mazurach i Powiślu – ocenia postawę Polaków wobec walki o polskość Śląska
4. Rządy parlamentarne	1. Trudne początki niepodległości 2. Pierwsze wybory parlamentarne 3. Konstytucja	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Naczelnik Państwa, konstytucja marcowa – zna daty: uchwalenia konstytucji marcowej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: system parlamentarny, czynne i bierne prawo wyborcze, hiperinflacja, wojna	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: mała konstytucja, partyjniactwo – zna datę wprowadzenia	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: sejm ustawodawczy, Zgromadzenie Narodowe, kontrasygnata	Uczeń: – ocenia pozycję ustrojową Naczelnika Państwa – ocenia rządy parlamentarne w Polsce w latach

	<p>4. z 1921 roku Scena polityczna II Rzeczypospolitej</p> <p>5. Elekcja i śmierć Narutowicza</p> <p>6. Rządy parlamentarne w latach 1919–1926</p> <p>7. Kryzys rządów parlamentarnych</p>	<p>(17 III 1921), wyboru Gabriela Narutowicza na prezydenta (XII 1922)</p> <p>– identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Gabriela Narutowicza, Stanisława Wojciechowskiego</p> <p>– omawia postanowienia konstytucji marcowej</p>	<p>celna</p> <p>– zna daty: pierwszych wyborów do sejmu ustawodawczego (26 I 1919), zabójstwa prezydenta Gabriela Narutowicza (16 XII 1922)</p> <p>– identyfikuje postacie: Wincentego Witosa, Wojciecha Korfatego, Ignacego Daszyńskiego, Władysława Grabskiego</p> <p>– charakteryzuje zadania, jakie stanęły przed władzami odradzającej się Polski</p>	<p>podziału na województwa (1919), uchwalenia małej konstytucji (20 II 1919)</p> <p>– wymienia postanowienia małej konstytucji</p> <p>– omawia okoliczności i skutki zamachu na prezydenta Gabriela Narutowicza</p> <p>– przedstawia przejawy kryzysu rządów parlamentarnych</p> <p>– charakteryzuje rządy parlamentarne w Polsce w latach 1919–1926</p>	<p>– identyfikuje postacie: Romana Rybarskiego, Maurycego Zamoyskiego, Jana Baudouin de Courtenaya</p> <p>– przedstawia okoliczności pierwszych wyborów prezydenckich</p> <p>– charakteryzuje scenę polityczną II Rzeczypospolitej</p> <p>– wyjaśnia wpływ słabości politycznej rządów parlamentarnych na pozycję międzynarodową II Rzeczypospolitej</p>	1919–1926
5. Zamach majowy i rządy sanacji	<p>1. Zamach majowy</p> <p>2. Walki podczas zamachu majowego</p> <p>3. Zmiany konstytucji</p> <p>4. Rządy sanacyjne</p> <p>5. Represje w stosunku do opozycji</p> <p>6. Obóz w Berezie Kartuskiej</p> <p>7. Rządy sanacyjne po śmierci Piłsudskiego</p> <p>8. Polski autorytaryzm</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: zamach majowy, sanacja, konstytucja kwietniowa</p> <p>– zna daty: początku zamachu majowego (12 V 1926), uchwalenia konstytucji kwietniowej (23 IV 1935)</p> <p>– identyfikuje postać Józefa Piłsudskiego, Ignacego Mościckiego</p> <p>– opisuje skutki polityczne i ustrojowe zamachu majowego</p> <p>– charakteryzuje rządy sanacyjne</p> <p>– przedstawia postanowienia</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: piłsudczycy, obóz sanacyjny, autorytaryzm, wybory brzeskie, proces brzeski</p> <p>– zna daty: dymisji rządu i prezydenta Stanisława Wojciechowskiego (14 V 1926), wyborów brzeskich (XI 1930), procesu brzeskiego (1932)</p> <p>– identyfikuje postacie: Wincentego Witosa, Stanisława Wojciechowskiego, Macieja Rataja</p> <p>– omawia przyczyny</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: dekret, nowela sierpniowa, Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem, Centrolew, „cuda nad urną”</p> <p>– zna daty: uchwalenia noweli sierpniowej (2 VIII 1926), wyboru Ignacego Mościckiego na prezydenta (1 VI 1926), śmierci Józefa Piłsudskiego (12 V 1935)</p> <p>– identyfikuje postacie: Walerego Sławka, Edwarda Rydza-Śmigłego,</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: grupa pułkowników, grupa zamkowa, Obóz Zjednoczenia Narodowego</p> <p>– zna daty: powołania rządu „Chjeno-Piasta” (10 V 1926), powstania BBWR (1928), powstania Centrolewu (1929), Kongresu Obrony Prawa i Wolności (29 VI 1930), powstania OZN-u (1937)</p> <p>– identyfikuje postacie: Kazimierza Bartla, Adama Koca</p> <p>– porównuje pozycję</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– charakteryzuje polski autorytaryzm na tle przemian politycznych w Europie</p> <p>– ocenia zamach majowy i jego wpływ na losy II Rzeczypospolitej i jej obywateli</p> <p>– ocenia metody, jakimi władze sanacyjne walczyły z opozycją polityczną</p>

	na tle europejskim	konstytucji kwietniowej	zamachu majowego – charakteryzuje przebieg zamachu majowego	Władysława Sikorskiego – przedstawia politykę sanacji wobec opozycji – omawia rządy sanacyjne po śmierci Józefa Piłsudskiego	prezydenta w konstytucjach marcowej i kwietniowej	
6. Gospodarka II Rzeczypospolitej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Problemy gospodarcze odrodzonej Polski 2. Reforma walutowa Grabskiego 3. Odbudowa gospodarcza 4. Reforma rolna 5. Wielki kryzys gospodarczy w Polsce 6. Nowe inwestycje przemysłowe 7. Port morski w Gdyni 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Polska A i Polska B, Centralny Okręg Przemysłowy – wskazuje na mapie obszar Polski A i Polski B, obszar COP-u, Gdynię – wymienia różnice między Polską A i Polską B – wyjaśnia, jaką rolę gospodarczą odgrywał Centralny Okręg Przemysłowy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu reforma walutowa – zna daty: reformy walutowej Władysława Grabskiego (1924), rozpoczęcia budowy Gdyni (1921), rozpoczęcia budowy COP-u (1937) – identyfikuje postacie: Eugeniusza Kwiatkowskiego, Władysława Grabskiego – omawia reformy rządu Władysława Grabskiego – przedstawia przyczyny budowy portu w Gdyni i jego znaczenie dla polskiej gospodarki – przedstawia założenia 4-letniego planu gospodarczego Eugeniusza Kwiatkowskiego i jego realizację 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu reforma rolna – zna daty: ustawy o reformie rolnej (1920 i 1925), początku wielkiego kryzysu (1929) – przedstawia problemy gospodarcze, z jakimi borykała się Polska po odzyskaniu niepodległości – omawia założenia i realizację reformy rolnej – charakteryzuje wielki kryzys gospodarczy w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu magistrała węglowa – wskazuje na mapie przebieg magistrali węglowej – opisuje sposoby przewycięzania trudności gospodarczych przez władze II Rzeczypospolitej – przedstawia działania podjęte w celu modernizacji gospodarki Polski w dwudziestoleciu międzywojennym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia wpływ reform Władysława Grabskiego na sytuację gospodarczą II Rzeczypospolitej – ocenia znaczenie portu gdyńskiego dla gospodarki II Rzeczypospolitej – ocenia gospodarczą działalność Eugeniusza Kwiatkowskiego
7. Społeczeństwo odrodzonej Polski	1. Społeczeństwo II Rzeczypospolitej	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu analfabetyzm 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: asymilacja 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>numerus</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: przeprowadzenia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia położenie mniejszości

	<p>2. Państwo wielu narodów</p> <p>3. Polityka wobec mniejszości narodowych</p> <p>4. Rozwój edukacji</p>	<p>– omawia strukturę narodowościową i wyznaniową II Rzeczypospolitej</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób władze odrodzonego państwa polskiego walczyły z analfabetyzmem</p>	<p>narodowa, asymilacja państwowa, getto ławkowe</p> <p>– zna datę reformy Janusza Jędrzejewicza (1932)</p> <p>– identyfikuje postać Janusza Jędrzejewicza</p> <p>– przedstawia strukturę społeczną II Rzeczypospolitej</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegać miała asymilacja narodowa i państwowa</p> <p>– omawia rozwój edukacji w II Rzeczypospolitej</p>	<p><i>clausus</i></p> <p>– opisuje sytuację społeczną Polski w międzywojennej Polsce</p> <p>– charakteryzuje politykę władz II Rzeczypospolitej wobec Ukraińców</p> <p>– omawia stosunki polsko-żydowskie</p> <p>– wymienia przykłady wyższych uczelni funkcjonujących w II Rzeczypospolitej</p>	<p>spisów powszechnych w II Rzeczypospolitej (1921 i 1931), zbliżenia się Ruchu Narodowo-Radykalnego do Obozu Zjednoczenia Narodowego (1937)</p> <p>– charakteryzuje przykłady realizacji polityki asymilacyjnej w latach 30. XX w.</p>	<p>narodowych w II Rzeczypospolitej</p> <p>– ocenia politykę władz II Rzeczypospolitej wobec mniejszości narodowych</p>
8. Osiągnięcia II Rzeczypospolitej	<p>1. Osiągnięcia polskich naukowców</p> <p>2. Literatura międzywojenna</p> <p>3. Technika i transport II Rzeczypospolitej</p> <p>4. Polskie kino w okresie międzywojennym</p> <p>5. Polski modernizm</p> <p>6. Malarstwo i architektura</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu Enigma</p> <p>– identyfikuje postać Władysława Reymonta</p> <p>– przedstawia najważniejsze osiągnięcia kultury polskiej w dwudziestoleciu międzywojennym</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów:</p> <p>– zna datę otrzymania Literackiej Nagrody Nobla przez Władysława Reymonta (1924)</p> <p>– identyfikuje postacie: Stefana Żeromskiego, Zofię Nałkowską, Marię Dąbrowską, Witolda Gombrowicza, Juliana Tuwima, Stanisława Ignacego Witkiewicza</p> <p>– wymienia przedstawicieli polskiej literatury w dwudziestoleciu międzywojennym</p> <p>– prezentuje osiągnięcia polskiej</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: modernizm, ekspresjonizm, funkcjonalizm, lwowska szkoła matematyczna</p> <p>– identyfikuje postacie: Brunona Schulza, Eugeniusza Bodo, Franciszka Żwirki, Stanisława Wigury</p> <p>– wymienia przedstawicieli nauk matematycznych, twórców filmu i sztuki w Polsce międzywojennej</p> <p>– przedstawia rozwój kinematografii polskiej w dwudziestoleciu</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: awangarda, styl narodowy, katastrofizm, formizm, skamandryci, <i>art déco</i>, Awangarda Krakowska,</p> <p>– zna daty: powstania PKP (1926), powstania PLL LOT (1929)</p> <p>– identyfikuje postacie: Tadeusza Kotarbińskiego, Floriana Znanieckiego, Stefana Banacha, Hugona Steinhausa</p> <p>– wymienia architektów tworzących w okresie II Rzeczypospolitej i ich osiągnięcia</p> <p>– przedstawia nurty w</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– charakteryzuje kierunki w sztuce i architekturze II Rzeczypospolitej</p> <p>– ocenia dorobek kultury i nauki polskiej w okresie międzywojennym</p>

			literatury w okresie dwudziestolecia międzywojennego – wymienia osiągnięcia polskich naukowców w dziedzinie nauk matematycznych	międzywojennym	polskiej literaturze oraz grupy poetyckie, jakie rozwinęły się w okresie dwudziestolecia międzywojennego	
9. II Rzeczpospolita na arenie międzynarodowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. II Rzeczpospolita i jej sąsiedzi 2. Polska polityka zagraniczna 3. Układy w Rapallo i Locarno 4. Normalizacja stosunków z ZSRS i Niemcami 5. Rola II Rzeczypospolitej na arenie międzynarodowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę układu polsko-francuskiego (II 1921) – identyfikuje postać Józefa Piłsudskiego – wymienia sojusze, jakie zawarła Polska w dwudziestolecu międzywojennym – wyjaśnia, które z nich miały stanowić gwarancję bezpieczeństwa II Rzeczypospolitej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „korytarz”, polityka równowagi i „równych odległości” – zna daty: układu polsko-rumuńskiego (III 1921), traktatu polsko-radzieckiego o nieagresji (1932), polsko-niemieckiej deklaracji o niestosowaniu przemocy (1934) – identyfikuje postać Józefa Becka – omawia stosunek państw sąsiednich do II Rzeczypospolitej – charakteryzuje stosunki polsko-radzieckie i polsko-niemieckie w dwudziestolecu międzywojennym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu Międzymorze – zna daty: układu w Rapallo (1922), układu w Locarno (1925) – przedstawia koncepcję Józefa Piłsudskiego dotyczącą prowadzenia polityki zagranicznej i przykłady jej realizacji – omawia ideę Międzymorza i wyjaśnia przyczyny jej niepowodzenia – wskazuje zagrożenia, jakie stwarzały dla Polski układy z Rapallo i Locarno – opisuje polską politykę zagraniczną w latach 30. XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu wojna przewencyjna – wyjaśnia, jaki wpływ na pozycję międzynarodową Polski miały układy w Rapallo i Locarno – wyjaśnia, jaki wpływ na pozycję międzynarodową Polski miały polsko-radziecki traktat o nieagresji i polsko-niemiecka deklaracja o niestosowaniu przemocy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia pozycję II Rzeczypospolitej na arenie międzynarodowej
10. Polska w przededniu II wojny światowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcie Zaolzia 2. Niemieckie żądania wobec Polski 3. Sojusz z Wielką Brytanią 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: paktu Ribbentrop–Mołotow (23 VIII 1939), polsko-brytyjskiego sojuszu polityczno-wojskowego (25 VIII 1939) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: eksterytorialność – zna daty: zajęcia Zaolzia przez Polskę (2 X 1938), polsko– 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: przedstawienia po raz pierwszy propozycji tzw. ostatecznego uregulowania spraw 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny konfliktu polsko-czechosłowackiego o Zaolzie – charakteryzuje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę rządu polskiego wobec problemu Zaolzia – ocenia postawę społeczeństwa polskiego wobec żądań

	<p>4. i Francją Pakt Ribbentrop– –Mołotow</p>	<p>– wskazuje na mapie obszary, które na mocy paktu Ribbentrop–Mołotow miały przypaść III Rzeszy i ZSRS – przedstawia żądania, jakie III Rzesza wysunęła wobec Polski w 1938 r. – wymienia postanowienia paktu Ribbentrop–Mołotow</p>	<p>brytyjskich gwarancji pomocy w razie ataku Niemiec (IV 1939), wypowiedzenia przez Niemcy deklaracji o niestosowaniu przemocy z Polską (IV 1939) – identyfikuje postaci: Joachima von Ribbentropa, Wiaczesława Mołotowa, Józefa Becka – wskazuje na mapie Zaolzie, tzw. „korytarz” – omawia postawę władz II Rzeczypospolitej wobec żądań niemieckich – wyjaśnia, jakie znaczenie dla Polski miało zawarcie paktu Ribbentrop–Mołotow</p>	<p>spornych między Polską a Niemcami (X 1938), przedstawienia po raz ostatni propozycji tzw. ostatecznego uregulowania spraw spornych między Polską a Niemcami (III 1939), przemówienia sejmowego Józefa Becka (5 V 1939) – wyjaśnia, w jakich okolicznościach nastąpiło włączenie Zaolzia do II Rzeczypospolitej – wyjaśnia, jakie cele przyświecały polityce zagranicznej Wielkiej Brytanii i Francji wobec Polski w 1939 r. – przedstawia okoliczności zawarcia paktu Ribbentrop–Mołotow</p>	<p>relacje polsko- -brytyjskie i polsko- -francuskie w przededniu II wojny światowej – wyjaśnia, jaki wpływ miały brytyjskie i francuskie gwarancje dla Polski na politykę Adolfa Hitlera</p>	<p>niemieckich</p>
<p>POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI, SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU VII I POPRAWA SPRAWDZIANU</p>						